

2021

2021

Jaarstukken Purmerend

De paragrafen

1 Lokale heffingen

Algemeen

In de paragraaf lokale heffingen vindt de verantwoording plaats van de realisatie van het beleid en de financiën van de lokale heffingen 2021.

Kostendekkendheid van de heffingen

In onderstaande tabellen staat inzichtelijk welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Rekening 2021
Lasten	10.901.560	10.836.770	10.755.087
Btw	1.275.118	1.275.118	1.275.118
Overhead	1.871.557	1.871.557	1.871.557
Totaal lasten	14.048.235	13.983.445	13.901.762
Baten	13.965.821	14.444.031	14.434.138
Saldo	82.414	-460.586	-532.376
Corona effect (dekking algemene reserve)	-	-340.000	-190.426
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing (tarief 2021)	-82.414	-82.414	-82.414
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing (jaarrekening 2021)	-	883.000	805.216
<i>Kostendekkendheid</i>	-	-	-
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief afvalstoffenheffing hielden we rekening met € 1,3 miljoen dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. De doorgerekende overhead betrof 53% van de loonkosten van het product afvalverwijdering. Voor deze onderdelen hanteren we in de jaarrekening de getallen van de begroting (voorcalculatie = nacalculatie). In 2020 was € 151.299 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. In de tariefsberekening 2021 is rekening gehouden met een onttrekking aan de voorziening van € 82.414. Door een positief resultaat over 2021 met name door sterk gestegen opbrengsten van reststoffen (gemeld in de 2^e tussenrapportage) is per saldo € 805.216 gedoteerd aan de voorziening. Van het saldo van de voorziening ultimo 2021 (€ 874.101) is € 225.000 betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing 2022 en € 649.101 wordt in de

voorziening aangehouden om mogelijke tegenvallers binnen afvalbeheer op te kunnen vangen. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2021 is met deze dotatie volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Rekening 2021
Lasten	5.598.780	5.716.592	5.688.865
Btw	776.456	776.456	776.456
Overhead	963.211	963.211	963.211
Totaal lasten	7.338.447	7.456.259	7.428.532
Baten	7.710.461	7.710.461	7.737.247
Saldo	-372.014	-254.202	-308.715
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	-
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	372.014	254.202	308.715
<i>Kostendekkendheid</i>	-	-	-
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief rioolheffing hielden we rekening met € 0,8 miljoen dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. De doorgerekende overhead betrof 53% van de loonkosten van het product riolering. Voor deze onderdelen hanteren we in de jaarrekening de getallen van de begroting (voorcalculatie = nacalculatie). In 2020 was € 2.192.726 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Als gevolg van doorgeschoven werkzaamheden is in 2021 per saldo € 308.714 gedoteerd aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2021 € 2.501.440. Dit saldo zal worden betrokken bij het nieuw op te stellen GRP. Het tarief van de rioolheffing 2021 is met deze dotatie volledig kostendekkend.

Tabel overige producten inzake kostendekkendheid

Bedrag in €	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Rekening 2021
Leges Omgevingsvergunningen:			
Lasten	-1.945.755	-2.375.132	-2.325.022
Baten	1.945.755	2.220.904	1.962.410
Saldo	nihil	-154.228	-362.612
Kostendekkendheid in %	100%	94%	84%
Leges Begraafplaatsen:			
Lasten	-700.448	-673.362	-706.852
Baten	326.876	563.325	671.568
Saldo	-373.572	-109.837	-35.284
Kostendekkendheid in %	47%	84%	95%
Leges Markten:			
Lasten	-186.541	-256.806	-147.450
Baten	119.067	69.067	72.202
Saldo	67.474	187.739	75.248
Kostendekkendheid in %	64%	27%	49%

Noot: gerealiseerde aantallen beïnvloeden voor de meeste legessoorten het percentage kostendekkendheid. Die zijn variabel en niet altijd goed vooraf in te schatten. De lasten betreffen voornamelijk personeel en zijn minder variabel.

Leges voor de omgevingsvergunning

Dit zijn de vergoedingen voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning voor de bouw van een woning, een bedrijfspand, het kappen van een boom, slopen van een pand, mogen afwijken van een bestemmingsplan etc, dit noemen wij Wabo-leges naar de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. We mogen op totaalniveau van de legesverordening geen 'winst' maken. De kosten (incl. extracomptabele overhead) moeten worden gedekt uit de heffing. In 2021 is er een verhoging van de opbrengst geraamd om extra kosten van de invoering van de Omgevingswet te dekken. Deze verhoging is niet gerealiseerd.

Begraafplaats/lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden onder meer geheven voor het gebruik van de aula, het begraven van stoffelijke overschotten en het bijzetten van asbussen in de urnenmuur. Purmerend streeft hierbij naar kostendekkende tarieven, waarin rekening is gehouden met de kosten van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. In 2020 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de hoogte van de tarieven en de mate van kostendekkendheid. Het onderzoek wijst uit dat de tarieven niet geheel kostendekkend zijn. Harmonisatie van deze tarieven moet nog plaatsvinden. Dat zal gebeuren na de harmonisatie van de beheersverordening begraafplaatsen in 2022.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven op zowel reguliere weekmarkten als incidentele marktdagen en bestaan uit tarieven voor het plaatsen van marktkramen en het parkeren bij markten. Over 2021 zijn er in verband met COVID-19 niet (of gedeeltelijk) marktgelden in rekening gebracht. Overigens zijn de marktgelden niet kostendekkend voor Purmerend.

De geraamde inkomsten

Tabel baten met betrekking tot de lokale heffingen

Soort	Raming 2021 voor wijziging	Raming 2021 na wijziging	Werkelijk 2021
<i>Onroerende zaakbelasting (OZB):</i>			
-Gebruikers (alleen bedrijven)	2.083.804	2.083.804	2.055.464
-Eigenaren	12.117.847	12.117.847	11.971.765
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten (RWB)	11.658	11.658	13.858
Afvalstoffenheffing	12.922.100	12.922.100	12.830.019
Reinigingsrecht	80.000	80.000	79.282
Rioolheffing	7.705.900	7.705.900	7.649.292
Parkeerbelastingen	3.726.235	2.729.984	2.727.778
Precariobelasting	214.294	794	8.548
Hondenbelasting	417.784	421.225	423.252
Reclamebelasting	150.000	150.000	120.550
Toeristenbelasting	50.000	35.000	13.000
BedrijvenInvesteringsZones (BIZ)	83.425	83.425	63.375
Overige leges (o.a. burgerlijke stand, GBA, woonzaken, APV)	740.445	766.845	756.834
Totaal lokale heffingen	40.303.492	39.108.852	38.713.015

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De heffing en inning hebben plaatsgevonden overeenkomstig het vastgestelde beleid.

Parkeerbelastingen

In 2021 zijn er 7.267 naheffingsaanslagen opgelegd (2020: 6.694 naheffingsaanslagen) omdat op het moment van de controle er geen of onvoldoende parkeergeld betaald was. Er zijn 1.192 bezwaarschriften ingediend (2020: 1.068 bezwaarschriften). In 70% van de gevallen is het bezwaar gegrond verklaard (2020: 72%). Met name de bezwaren waarbij parkeergeld betaald is met behulp van de smartphone leidt in de meeste gevallen tot toekenning van de bezwaarschriften. Achteraf blijkt dan parkeergeld te zijn betaald, maar heeft de parkeerder een vergissing gemaakt bij het aanmelden van het juiste kenteken met de smartphone. Op grond van jurisprudentie is het in die situaties nodig het bezwaar toe te kennen omdat er parkeerbelasting betaald is. In 2021 is de opbrengst straatparkeren (incl. naheffing) in de begroting met bijna € 1 miljoen verlaagd. Dit was voor een groot deel toe te schrijven aan de coronacrisis (voor circa incidenteel € 700.000) en voor

het overige deel (structureel € 300.000) omdat de parkeerontwikkelingen vanaf 2019 nog niet goed in de begroting waren vertaald. Inmiddels is de beheersing van aantallen plekken per gebied met bezetting en tarief op orde. Afgesproken is om de tarieven in 2022 tegen het licht te houden met het oog op het einde van de coronacrisis en de uitbesteding van de exploitatie van de parkeergarages. Hierover zal een voorstel aan de raad worden voorgelegd.

Precariobelasting

Over 2021 zijn er in verband met COVID-19 geen aanslagen precariobelasting opgelegd voor terrassen en voor uitstallingen bij winkels.

Toeristenbelasting

Bij toeristenbelasting is de hoogte van de verschuldigde toeristenbelasting altijd pas bekend na afloop van het kalenderjaar. In 2021 zijn er als gevolg COVID-19 minder overnachtingen geweest.

Hondenbelasting

In oktober 2021 is de jaarlijkse huis-aan-huis controle uitgevoerd voor de hondenbelasting. Deze jaarlijkse controle wordt over 1/3e deel van de gemeente uitgevoerd. De hercontrole heeft in totaal 326 nieuwe aanmeldingen voor de hondenbelasting opgeleverd. In maart en april 2022 wordt opnieuw een huis-aan-huiscontrole uitgevoerd. In Beemster zal de controle worden uitgevoerd bij alle woningen. Bij Purmerend zal dit opnieuw 1/3e deel van de gemeente omvatten. Uitgezonderd van de controle zijn de adressen in het buitengebied (buiten de bebouwde kom), deze adressen zijn vrijgesteld voor de hondenbelasting.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Eind 2019 heeft er een draagvlakonderzoek plaatsgevonden onder de ondernemers in de binnenstad voor het invoeren van een BIZ Binnenstad met ingang van 2020. Na het tellen van de stemmen bleek er onvoldoende draagvlak te zijn onder de ondernemers. Als gevolg hiervan bleef de reclamebelasting voor de ondernemers van de binnenstad van kracht. De opbrengst reclamebelasting wordt na aftrek van de door de gemeente gemaakte perceptiekosten overgemaakt naar de Stichting Binnenstad Ondernemersfonds Purmerend (BOF). BOF organiseert activiteiten in het centrumgebied met als doel klanten te verleiden, het verblijf in de historische binnenstad te verlengen en te intensiveren. In maart 2022 wordt gestart met de voorbereidingen van een nieuwe draagvlakonderzoek onder de ondernemers van de binnenstad voor het invoeren van een BIZ Binnenstad. In het laatste kwartaal 2022 zal de uitkomst van de stemming bekend zijn.

Overige leges

Bij de leges burgerzaken is er door COVID-19 in 2021 een inhaalslag geweest bij naturalisatie aanvragen en was er door minder reisbeperking een toenemende vraag naar reisdocumenten. Ook was er een stijging van de leges bij nutsbedrijven (o.a. diverse werkzaamheden glasvezel, elektriciteit, water en overige telecom). Daarentegen zijn de leges vervoersvoorzieningen (voor aanvullend openbaar vervoer, AOV) verwijderd uit de legestabel in verband met het ontbreken van leges op pasjes vanaf 2012. Voor de terugbetaling is een reservering in deze jaarrekening getroffen.

Bezwaarschriften tegen de hoogte WOZ-waarden

Er zijn in 2021 1.089 bezwaarschriften (dossiers) ingediend naar aanleiding van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en de niet woningen. In 40% van de gevallen is de WOZ waarde verlaagd. In 2020 waren er 1.014 bezwaarschriften ingediend. De WOZ waarde werd toen bij 32% van de ingediende bezwaarschriften verlaagd. Het percentage verlagingen komt overeen met het landelijke beeld. Gemiddeld genomen over de jaren 2018, 2019 en 2020 zijn landelijk 39% van de waarden in bezwaar verlaagd. (bron: website waarderingskamer "Feiten over de WOZ").

Tabel kwijtscheldingen

Omschrijving	Afvalstoffenheffing		Rioolrecht (gebruik)		Totaal
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Verleend
Automatische kwijtschelding 2020	1.758	572.827	1.758	121.452	694.279
Automatische kwijtschelding 2021	1.736	607.434	1.736	124.666	732.100
Kwijtschelding op verzoek 2020	476	146.838	476	31.146	177.894
Kwijtschelding op verzoek 2021	492	166.288	492	34.123	200.411
Totaal 2020	2.234	719.665	2.234	152.598	872.263
Totaal 2021	2.228	773.722	2.228	158.789	932.511

Oninbare posten

Jaarlijks vindt er een onderzoek plaats van alle openstaande vorderingen. De mate van verhaalbaarheid is onderzocht. De redenen dat opgelegde aanslagen oninbaar worden verklaard zijn bijvoorbeeld dat burgers verhuizen zonder een nieuw adres door te geven. Ook maken burgers gebruik van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WNSP). Bij bedrijven gaat het vaak om faillissementen. De controle heeft geleid tot een voorstel om € 168.978 af te boeken als oninbaar van nog openstaande belastingbedragen. Het percentage oninbaar bedraagt hierdoor 0,48%.

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet-begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeft bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging te worden overgegaan. Onderscheid wordt gemaakt tussen incidenteel en structureel weerstandsvermogen. Het eerste is bedoeld voor éénmalige tegenvallers en het tweede voor structurele tegenvallers. Het begrip weerstandsvermogen is als volgt gedefinieerd:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf zetten we eerst de beschikbare weerstandscapaciteit uiteen en daarna de risico's en het hiervoor benodigd weerstandsvermogen. Beide onderdelen worden vervolgens tegen elkaar afgezet voor de situatie eind 2021.

Omvang weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit rekenen we de algemene reserve, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit.

In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Telt mee voor
Onderdeel: Post onvoorzien (structureel) Omvang: € 50 Duiding: De omvang van de post onvoorzien is in Purmerend bepaald op € 50.000. De post is wettelijk verplicht en dit bedrag is opgenomen in de jaarstukken 2021. Omdat de post in de meerjarenbegroting constant wordt verondersteld, wordt de post onvoorzien tot de structurele weerstandscapaciteit gerekend.	€ 50
Onderdeel: Stille reserves (incidenteel) Omvang: Maximaal € 3.900 Duiding: Het bedrag is gebaseerd op te verkopen panden en gronden waar bij de verkoop een netto boekwinst kan worden gerealiseerd. Deze is niet meegerekend omdat de panden thans een publieke functie hebben. Daarnaast is de werkelijke waarde van ons aandelenbezit vele malen hoger dan de nominale waarde zoals deze, conform het BBV, in de balans is opgenomen. Het gaat om de aandelen BNG, HVC en Alliander. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar. Het is dan ook niet mogelijk om deze waarde daadwerkelijk te verzilveren, althans niet op dit moment. Wij tellen de berekende waarde dan ook niet mee voor de bepaling van onze weerstandscapaciteit. Bovendien ontvangen wij voor deze aandelen ook dividend (m.u.v. HVC). Het verkopen van de aandelen leidt dan ook tot structureel lagere inkomsten.	€ 0
Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit (structureel) Omvang: Circa € 8.468 Duiding: De berekening is het verschil tussen de OZB-tarieven in Purmerend en 120% van het landelijk gemiddelde. Tot het niveau van 120% zal hoe dan ook geen sprake zijn van toelating tot artikel 12. Het zijn extra (structurele) middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en rechten te verhogen in geval van een knellende financiële situatie. Er is voor gekozen de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te tellen als beschikbare weerstandscapaciteit en deze ruimte vast te houden voor het eventueel overnemen van het wegenbeheer hoogheemraadschap (HHNK). Overname van deze taak zou kunnen betekenen dat er een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gezamenlijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Dit betekent dat de waterschapshoofden gaat dalen en de OZB gaat stijgen. De tarieven voor de overige heffingen zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn volledig kostendekkend.	€ 0
Onderdeel: Bestemmingsreserves (incidenteel) Omvang: Circa € 18.000 Duiding: Bestemmingsreserves zijn in principe niet vrij inzetbaar in geval van tegenvallers, tenzij er wordt bepaald dat de oorspronkelijke bestemming kan komen te vervallen. Aangezien de Raad de bestemming van het bestemmingsreserve kan veranderen, kunnen ook deze reserves behoren tot de weerstandscapaciteit. Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt de bestemmingsreserve niet meegenomen, aangezien dit niet door de raad is besloten.	€ 0
Onderdeel: Algemene reserve (incidenteel) Omvang: € 37,4 (incl. resultaatbestemming) Duiding: Bij de omvang is geen rekening gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2021.	€ 37.403
Beschikbare weerstandscapaciteit eind 2021	€ 37.403

Gelet op de bovenstaande tabel wordt in Purmerend de beschikbare weerstandscapaciteit gelijkgesteld aan de algemene reserve.

Meegewogen financiële risico's

Wat valt er onder risico's en wat niet?

Risico's zijn er in allerlei soorten en maten. Voor welke risico's we meenemen worden de onderstaande vuistregels gebruikt.

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De begroting moet hier dus op inspelen. Dat geldt ook voor risico's van het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en in de p&c cyclus verwerken.

Kosten die moeten worden voorzien

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze zich voor gaan doen en waarvan de omvang ook bekend is, worden voorzieningen ingesteld. Bij het weerstandsvermogen kunnen deze kosten derhalve buiten beschouwing worden gelaten. De voorzieningen zijn ook daadwerkelijk op orde.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties geldt dat er een scala aan beheersmaatregelen is getroffen. Dit betreft enerzijds het rampenplan waarmee aangegeven wordt hoe een (dreigende) ramp of crisis te lijf wordt gegaan en anderzijds is er sprake van een verzekerd risico. Voor zover dit niet het geval is zal worden teruggevallen op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. De omvang hiervan is niet vooraf in te schatten. Voor zover het in de beïnvloedingssfeer ligt van de gemeente wordt via de weg van vergunningen en periodieke toetsing gezorgd voor het minimaliseren van de risico's. Rampen en crises worden niet meegenomen in de risico's.

Kleine risico's

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft.

Daadwerkelijk opgetreden risico's komen terug als afwijking in de programmarekening ter verklaring van het resultaat. De risico's die we bij deze paragraaf meenemen zijn de niet-reguliere, strategische, niet-kwantificeerbare risico's. De reguliere risico's staan immers in de begroting. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan

de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen. Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de opstelling is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk manifesteren wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

Benodigd weerstandsvermogen

In onderstaande tabel staan de actuele risico-onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met het benodigd weerstandsvermogen. Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van de inschatting in de begroting.

Overzicht meegewogen financiële risico's

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
Onderwerp: Algemene spoedbuffer Omschrijving: In de afgelopen jaren is vanwege COVID-19 en thans voor de opvang van vluchtelingen Oekraïne en voor bijvoorbeeld de energietoeslag een beroep gedaan op de algemene reserve als voorfinancieringsbron in afwachting op Rijksbekostiging. Daarvoor heeft de algemene reserve een minimale buffer nodig. Gerekend is op 1 miljoen per maand voor een half jaar. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet.	€ 6.000
Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet Omschrijving: Binnen het maatschappelijk domein biedt Purmerend hulp vanuit de Jeugdwet, Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor het maatschappelijk domein gelden binnen deze beleidskaders onzekerheden aan zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. Het betreffen open einde regelingen waarbij de uitgaven niet altijd beheersbaar zijn. Binnen Participatie geldt daarnaast dat de uitgaven conjunctuurgevoelig zijn. Tenslotte geldt dat de middelen die het Rijk op lange termijn beschikbaar stelt aan gemeenten voor deze taken ter discussie staan en dat zorgt voor onzekerheden aan de inkomstenkant. Gemeenten moeten uiteraard anticiperen op deze ontwikkelingen, maar op jaarbasis kan er sprake zijn van aanzienlijke financiële effecten vanwege de omvang van de budgetten. Om die reden is een buffer nodig. Deze buffer is als volgt bepaald:	€ 2.580
1. Jeugdwet Door de toename van het aantal jeugdigen in zorg, instroom van jeugdigen naar duurdere vormen van zorg, het achterblijven van de uitstroom ten opzichte van de instroom stijgen de kosten van specialistische Jeugdhulp. Een kleine procentuele afwijking heeft grote gevolgen voor het budget. Daarnaast is het aannemelijk dat Corona invloed heeft gehad op het aantal jeugdigen in zorg en de ontwikkeling van de zorgvraag. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2020 en 2021 ten opzichte van de begroting 2021, met een minimum van 1% van de realisatie 2021. Dit betekent een bedrag van € 1.585.000 miljoen. 2. Wmo De kostenstijging in de WMO door het uniforme abonnementstarief is de afgelopen jaren evident gebleken. Door de corona lijkt dit enigszins gedempt echter is het werkelijke effect groter. Zonder wetswijzigingen of compensatie door het Rijk zal dit tot extra budgettaire beslag leiden. Ook hier houden	

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
we als risico aan het gemiddelde procentuele tekort over 2019 t/m 2021 ten opzichte van de begroting 2021, met een minimum van 1% van de realisatie 2021. Dit betekent een bedrag van € 650.000. 3. Participatiewet Binnen de participatiewet zien we landelijk zorgelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Zo zijn de baankansen voor bijstandsgerechtigden en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt sinds 2015 niet gestegen. Hierdoor is de kans om uit te stromen naar de reguliere arbeidsmarkt nauwelijks gegroeid. Bij de nieuwe doelgroepen, zoals jonggehandicapten, komen er jaarlijks meer nieuwe mensen bij. Gemeente moeten hen plaatsen en begeleiden. We zien dat deze kosten van begeleiding van mensen die onder de Participatiewet vallen in de praktijk hoger zijn dan waar het rijk zijn budget op baseert. In de besprekingen over de herijking van Werkom is dit aan de orde geweest. Als we het risico berekenen op dezelfde manier als Jeugdwet en Wmo, namelijk het gemiddelde procentuele tekort over 2019 t/m 2021 aan ten opzichte van de begroting 2021, dan leidt dit maar tot een bedrag van € 100.000. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2020 en 2021 ten opzichte van de begroting 2021, met een minimum van 1% van de realisatie 2021. Dit betekent een bedrag van € 345.000. Beheersmaatregel: Er worden aparte beheersmaatregelen binnen het sociaal domein ingezet. Voor jeugd (met de extra middelen vanuit het Rijk) lijkt het risico voorlopig afdoende te zijn afgedekt. De ontwikkelingen bij de Wmo en Participatie wordt nauwlettend gevolgd, waarbij voor dit risico wordt uitgegaan van € 2 miljoen over de gehele periode. Tezamen met het risicobedrag van 1 miljoen voor het i-deel beslaat het risico 2,5% van de begroting Jeugd, Wmo en Werk en Inkomen.	€ 500
Onderwerp: Asbestsaneringen Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering is meerdere malen onderzoek gedaan. In een aantal gebouwen is de aanwezige asbest niet verwijderd en kan dit alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Zolang deze werkzaamheden niet plaatsvinden is er een risico. Als een situatie zich voordoet, worden de werkzaamheden opgepakt en de begroting aangepast. De omvang laat zich niet goed wegen. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet.	€ 0
Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken Omschrijving: Particuliere woningen zijn zeer verschillend qua inrichting en installatie en daarmee ook de te verrichten werkzaamheden en kosten. Een volledig inzicht in de consequenties voor de uitvoeringskosten ontbreekt. Door deze variatie zullen de kosten bij enkele woningen hoger uitvallen en bij andere lager. Door deze variatie is de kans op een budgetoverschrijding beperkt. Om de inwoners verder te ontzorgen treedt de gemeente op als opdrachtgever. Hiermee ontstaat het risico dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen wanneer deze niet op de uitvoerder verhaald kunnen worden. Daarnaast is in vrijwel alle woningen nog asbest aanwezig. De verwachting is dat in de meeste gevallen hier om heen gewerkt kan worden. Als vooraf blijkt dat de uitvoering niet kan plaatsvinden in verband met asbest, dient de bewoner op voor aanvang van de werkzaamheden zorg te dragen voor sanering. Indien de asbest naar voren komen na aanvang van de werkzaamheden en aanraking onvermijdelijk is, zal dit de kosten aanzienlijk doen laten stijgen. Beheersmaatregel: Bij de pilot aardgasvrij is gekozen voor een bloksgewijze aanpak. Deze manier van werken draagt bij aan het kunnen sturen op de risico's van een eventuele budgetoverschrijding. Binnen de raming van de werkzaamheden is in verband met de onzekerheid een post onvoorzien opgenomen. In het voorgaande jaar is tevens gekozen om binnen het weerstandsvermogen een bedrag op te nemen om mogelijke overschrijding te kunnen opvangen. Aangezien er in 2022 wordt gestart met de uitvoering van het eerste blok en er budget is voor meerdere blokken, wordt het risico op een budgetoverschrijding voor nu op nihil geplaatst.	€ 11.918
Onderwerp: Grondexploitaties Omschrijving: Binnen de grondexploitaties is een tweetal risico's berekend: portefeuille- en projectrisico's. Voor de portefeuillerisico's wordt een tweetal effecten doorgerekend: het effect van 7,5% kostenstijging over de nog geraamde uitgave en het effect van een 2% hogere rentepercentage. Beide macro-economische effecten zijn opgeteld € 3,7 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie projectspecifieke risico's berekend, totaal € 8,2 miljoen. Per aparte grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG).	€ 11.918

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken.	
Onderwerp: Lokaal referendum Omschrijving: De omvang van dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2022. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet.	€ 240
Onderwerp: Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Wet politiegegevens (Wpg) Omschrijving: Sinds de AVG op 25 mei in werking is getreden, is er veel gebeurd op privacygebied. De AP controleert en deelt dwangsommen en boetes uit. Burgers dienen klachten in (bij de AP en bij de FG) en stellen gemeenten bij de rechter aansprakelijk voor door het verkeerd verwerken van hun persoonsgegevens ontstane schade. Tot nu toe zijn de toegekende schadevergoedingen beperkt tot € 500. De dwangsommen en boeten lopen inmiddels voor bedrijven in de tientallen miljoenen; voor overheden blijven ze op dit moment nog beperkt tot tienduizenden euro's. Op 9 maart 2019 is de Wet politiegegevens van toepassing geworden op gemeentelijke BOA's. Pas in de loop van 2020 is de implementatie van deze wet opgepakt. Aan veel (inrichtings)eisen die deze wet aan de gemeente stelt is daarom nog niet voldaan. Begin maart 2021 levert de externe auditor de eerste externe audit op. Hierin wordt duidelijk op welke punten Purmerend niet voldoet en dus moet verbeteren. De externe audit gaat in kopie naar de AP; nog onbekend is hoe die zal reageren op de naar verwachting negatieve uitkomst van de audit. Beheersmaatregelen: De gemeente heeft beleid op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. Bewustwording binnen de organisatie en de implementatie van nieuwe wetgeving/gerechtelijke uitspraken blijft permanente noodzaak. Het risico is moeilijk in geld uit te drukken, ook doordat de bedragen van boetes en dwangsommen behoorlijk uiteen lopen. Het risico wordt gesteld op p.m. Purmerend staat nog aan het begin van het Wpg-proof worden en loopt dus een risico hiervoor door de AP "op de vingers getikt" te worden. Uit de regio blijkt echter dat Purmerend één van de implementatie-koplopers is. De verwachting is daarom dat dit risico niet onevenredig groot is. In dat opzicht is het risico op reputatieschade veel groter als bekend wordt hoe het met de implementatie van de Wpg gesteld staat. Op basis van deze wet verwerkt Purmerend immers zeer gevoelige – strafrechtelijke – gegevens van burgers. Het risico wordt gesteld op p.m.	p.m.
Onderwerp: Wegenbeheer Omschrijving: Het hoogheemraadschap (HHNK) ziet beheer van de wegen in het buitengebied niet meer als kerntaak en heeft aangegeven deze wegen te willen overdragen naar de gemeenten. Het hoogheemraadschap sluit convenanten met gemeenten om business cases te maken die inzichtelijk maken wat het betekent om deze wegen over te dragen. Naast de wegen gaat het ook om de bijbehorende bomen en overige inrichting. In Beemster is dit een omvangrijk areaal. Purmerend en Beemster hebben dit convenant ook getekend. Het hoogheemraadschap betaalt het onderhoud van de wegen voor een deel uit de bijdragen van gemeenten en voor een deel uit wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij de inwoners van de gemeenten waarvoor zij wegen in beheer en eigendom hebben. Beheersmaatregelen: Bij het maken van een business case zal duidelijk worden wat de overname van deze taak precies betekent, ook de staat van de wegen wordt meegenomen. Pas als dit in beeld is, kan er een besluit over genomen worden. Overname van deze taak zou kunnen betekenen dat er een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gezamenlijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Vanwege de omvang is dit een risico voor de gemeente. Het betreft circa 100 kilometer. Er is niet gerekend met een bedrag omdat dit in de weerstandscapaciteit is gekoppelde aan de onbenutte belastingcapaciteit.	€ 0
Onderwerp: Loon/prijsstijgingen Omschrijving: De meest recente cao had een looptijd tot 1 januari 2021. Begin 2022 is een nieuwe cao vastgesteld met een looptijd van 1 januari 2021 tot 1 januari 2023. Voor het jaar 2021 hield dit, met terugwerkende kracht, een salarisverhoging van 1,5 % in plus een eenmalige vergoeding van € 1.200 per fte. De eenmalige vergoeding is inclusief een compensatie voor thuiswerkkosten. Aangezien de uitbetaling van deze looncomponenten plaatsvindt in 2022 zijn deze kosten als nog te betalen kosten verantwoord in de jaarrekening 2021. In de begroting 2022 is rekening gehouden met een stijging voor	€ 1.600

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
lonen inclusief werkgeverslasten van 3 procent per jaar. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Het ABP heeft reeds aangegeven dat de pensioenpremie onder druk ligt en dat naar verwachting de pensioenpremie zal stijgen in volgende jaren. Een afwijking van 1% op de totale loonsom geeft een extra last van € 0,48 miljoen (inclusief gesloten budgetten). Voor prijsstijgingen op de begrote materiële budgetten is het uitgangspunt dat deze binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Dit betekent dat de (meerjaren)budgetten niet automatisch worden aangepast aan het inflatiepercentage. Alleen waar dit noodzakelijk is verhogen wij het budget met de verwachte prijsstijging. Gezien ons gekozen uitgangspunt kunnen wij in 2022 en volgende jaren geconfronteerd worden met prijsstijgingen, waarmee niet of onvoldoende rekening is gehouden om de hieruit voortvloeiende hogere lasten op te kunnen vangen. De tarieven voor het lopende jaar zijn vastgesteld en pas per januari van het volgende jaar kunnen deze worden verhoogd. Voor de algemene prijsstijgingen blijft de inflatie naar de actuele situatie 1,0% meerjarig. Voor deze prijsstijgingen wordt een bedrag van € 0,375 miljoen aangehouden (0,5% van € 75 miljoen). Beheersmaatregel: Het hogere loon- en prijsniveau wordt in de begroting verwerkt. Hierdoor blijft er minder ruimte over voor nieuwe beleidskeuzes of zal er zelfs moeten worden bezuinigd als er geen sluitende meerjarenbegroting kan worden opgesteld.	
Onderwerp: Pensioenpremies bestuurders Omschrijving: De pensioenvoorziening voor (ex-)bestuurders wordt gevormd op basis van actuariële berekeningen. Jaarlijks wordt de voorziening aangepast op basis van die berekeningen waarbij dalende rentestanden en andere marktinvoeden kunnen resulteren in een extra dotatie aan de voorziening voor de dekking van de pensioenverplichtingen. Omdat de rekenrentes uitgaan van een voortschrijdend gemiddelde, kan deze rente nog verder dalen. De kans op een verdere daling is nog steeds aanwezig. De pensioenverplichtingen waren tot 1 januari 2022 ondergebracht bij ASR. ASR is gestopt met deze dienstverlening. Per 1 januari 2022 zijn de tegoeden overgegaan naar de gemeente Purmerend en gestort in de gemeentelijke voorziening pensioenen (ex-)bestuurders. Per 1 januari 2022 komen daar ook de pensioenverplichtingen van (ex-)bestuurders van Beemster bij, waardoor de omvang van de voorziening toeneemt. In het benodigde weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met een verdere daling van de rekenrente en de toevoeging van de pensioenverplichtingen van Beemster. Beheersmaatregel: Er is geen beheersmaatregel tegen de ontwikkelingen op de geldmarkt.	€ 250
Onderwerp: Wachtgeld wethouders Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, is er een recht op wachtgeld. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt, ontstaat er een nieuwe verplichting. De maximale wachtgeldverplichting voor de vijf wethouders van de gemeente Purmerend bedraagt circa € 1 miljoen. De wachtgeldverplichting van het huidige college van Beemster is nihil in verband met de pensioengerechtigde leeftijd van de wethouders. Het is onwaarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. Om die reden is 25% van het totale risico meegenomen. Beheersmaatregel: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. Indien sprake is van een terugkeerrecht in een betaalde functie voor het aanvaarden van het ambt, kan de wachtgeldverplichting lager worden ingeschat dan het maximum.	€ 1.000
Onderwerp: Renterisico Omschrijving: De gemeente trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De ontwikkelingen in de stad staan niet stil en de bedrijvigheid is overal te voelen. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. De afgelopen jaren waren niet voldoende liquiditeiten beschikbaar zodat het nodig was om op de kapitaalmarkt leningen aan te trekken. In de financieringsbehoefte houdt Purmerend rekening met een jaarlijkse lichte stijging van de rente met 0,1%. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van circa € 45 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 0,45 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 1,8 miljoen. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting	€ 1.800

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
2022. Beheersmaatregel: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan.	
Onderwerp: Gemeentefonds Omschrijving: Via de circulaires worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is dat een systematiek wordt gehanteerd van 'samen de trap op, samen de trap af' (nu bevroren voor 2020 en 2021). Indien het Rijk gaat bezuinigen, wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort ('samen de trap af'). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De integratie uitkering sociaal domein is vanaf 2019 grotendeels geïntegreerd in het algemene deel van het gemeentefonds waarop ook de uitkeringsfactor van toepassing is. Omdat het onderdeel sociaal domein vanaf dat moment niet meer apart in beeld wordt gebracht, is het één op één oormerken van de inkomsten in de toekomst ook niet meer mogelijk en wordt het risico op lagere inkomsten als een risico van de algemene uitkering beschouwd. Daarnaast zal vanaf 2023 het klassieke deel en het sociaal domein herverdeeld worden. Rekening houdend met de voorlopige verdeling die nadelig uitvalt voor Purmerend (voor de groottegroep 50.000-100.000 inwoners) treedt een nadeel op van € 15 per inwoner. In de begroting is hiervoor een stelpost opgenomen van circa 100% van het berekende nadeel. Verder is er nog steeds een risico met het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond) en de nieuwe bekostigingssystematiek voor de periode na 2025, waarbij ook de mogelijkheid van een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Gezien de dynamiek in het fonds wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 3,5 miljoen over de gehele looptijd. Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaires/rijksbegroting).	€ 3.500
Onderwerp: Strategische aankopen Omschrijving: In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de stad doet de gemeente strategische aankopen. De intentie van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingstraject vooraf waardoor in de koopprijs meestal ook een prijs zit voor toekomstig voordeel. Omdat deze aankopen nog niet in een grondexploitatie zijn opgenomen, is er het risico dat bij geen doorgang van het project, teveel is betaald. Zekerheidshalve wordt daarom 25% van het aankoopbedrag aangehouden als weerstandscapaciteit zijnde per 31 december 2021 € 1.331.000. Beheersmaatregel: Op deze investeringen worden geen kosten geactiveerd.	€ 1.331
Totaal benodigd weerstandsvermogen:	€ 30.719

Ontwikkeling verhouding benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1 miljoen)	2017	2018	2019	2020	2021
Beschikbare weerstandscapaciteit	20,40	20,70	24,01	27,9	37,4
Benodigd weerstandsvermogen	17,30	16,40	13,74	18,8	30,7
Ratio	1,18	1,26	1,75	1,48	1,22

Beoordeling benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het verschil tussen de optelling van alle risico's en direct beschikbare middelen in de algemene reserve behoeft andere toelichting. Deze toelichting gaat in op de volgende aspecten:

- a. de afdekking van de risico's voor de korte termijn
- b. de afdekking van de risico's op de middenlange- en lange termijn

a. Afdekking van de risico's op de korte termijn

De risico's die zijn betrokken in bepaling van het benodigde weerstandsvermogen zijn:

- risico's die zich direct kunnen voordoen en zich enkele jaren kunnen herhalen
- risico's die eenmalig zijn en een grote impact hebben

Het risico dat verband houdt met de grondexploitatie Baanstee-Noord zal zich niet direct kunnen voordoen. Uit de realisatie van de gronduitgifte in de komende vier jaar zal blijken of we de uitgiftes voor de lange termijn moeten bijstellen. Dit bedrag is ruimschoots afgedekt. De gemeente beschikt over voldoende direct inzetbare weerstandscapaciteit voor de risico's die zich op korte termijn kunnen voordoen.

b. Afdekking van de risico's op de middenlange en lange termijn

Met ingang van de opstelling van de rekening 2015 zijn gemeenten verplicht een vijftal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente, voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende kengetallen:

Financiële kengetallen inclusief signaleringswaarden

		Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Cat. A (minst risicovol)	Cat. B (neutraal)	Cat. C (meest risicovol)
1A	Netto schuldquote	106,8%	135,9%	103,8%	< 90%	90 - 130%	> 130%
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	101,0%	132,0%	99,6%	< 90%	90 - 130%	> 130%
2	Solvabiliteitsratio	13,3%	10,8%	15,3%	> 50%	20 - 50%	< 20%
3	Grondexploitatie	12,1%	12,4%	13,2%	< 20%	20 - 35%	> 35%
4	Structurele exploitatieluimte	1,3%	1,1%	4,3%	> 0%	0%	< 0%
5	Belastingcapaciteit	103,5%	103,4%	103,4%	< 95%	95 - 105%	> 105%

Algemene toelichting op de kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie

hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De relevantie van het kengetal **structurele exploitatieruimte** is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de gemeenten wordt de **belastingcapaciteit** gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Een afzonderlijk kengetal zegt nog weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente.

De solvabiliteitsratio

In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 1529289) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen 2021 is in de berekening nog wel inclusief € 12,63 miljoen aan resultaatbestemming 2021 waarmee de raad nog moet instemmen. De opbouw van de solvabiliteitsratio is als volgt:

	Realisatie Realisatie	
	2020	2021
A. Eigen vermogen	+ 47.415	58.481
B. Totaal passiva	/ 357.561	381.092
Solvabiliteit	13,3%	15,3%

De schuldquote is de laatste jaren gedaald door naijl van investeringen, achterblijven uitgaven exploitatiebudgetten (o.a. bij beheerstaken en grondexploitaties) en winstneming grondexploitaties. Als de schuldquote daalt, stijgt de solvabiliteitsratio (om dezelfde redenen). Purmerend moet de komende jaren extra lenen gezien het hoge investeringsniveau, waarbij de verwachting is dat de schuldquote naar het plafond van 130% zal stijgen. Ook de solvabiliteitsratio zal dan gaan dalen. Door naijl van investeringen en grondverkoop kunnen de ratio's op rekeningsbasis behoorlijk anders uitpakken.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding. Deze paragraaf bevat een toelichting op de realisatie 2021 van het beleidskader, kwaliteitsniveau, onderhoudsplan en de financiën van de goederen op het gebied van:

- Wegen, riolering, kunst- en waterwerken
- Groen en begraafplaatsen
- Sport en spelen
- Gebouwen
- Wagenpark

In de financiële begroting zijn de investeringsuitgaven per beleidsterrein voor de komende vier jaren opgenomen. In de bijlage Overzicht kredieten zijn de afgesloten en lopende kredieten zichtbaar.

Wegen, riolering en kunst- en waterwerken

Voor deze kapitaalgoederen geldt dat de meest noodzakelijke maatregelen worden bepaald op basis van periodieke inspecties en het beheerpakket. De werkplanning wordt daarna integraal afgestemd tussen weg- en rioleringswerkzaamheden en werkzaamheden aan kabels- en leidingen, alsmede verkeerskundig en maatschappelijk gewenste aanpassingen.

De integrale beheerplannen 2020-2021 voor groen, wegen, straatmeubilair, kunstwerken en spelen zijn in maart 2020 vastgesteld door de raad. Eind 2021 is opdracht gegeven voor het opstellen van een nieuw integraal beheerplan voor de nieuwe gemeente. De resultaten hiervan gaan naar verwachting mee in de begroting 2023.

De beheerplannen zijn een nadere uitwerking van de door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsambities. Uitgangspunt is dat het onderhoud in technische zin op een aanvaardbaar niveau blijft, ter voorkoming van onveilige situaties en kapitaalvernietiging. Voor wegen, riolering en kunst- en waterwerken geldt het kwaliteitsniveau C (matig) volgens CROW-normering.

In 2021 heeft een herinrichting van de Julianastraat plaatsgevonden, is het fietspad aan de Dijkgraafsingel gereconstrueerd en is er een flink aantal verkeerregelinstanties vervangen. De reconstructie van de Grotenhuysweg en de Verzetslaan Zuid zijn in voorbereiding gegaan alsmede het omvormen van een groot aantal fietspaden van tegels naar asfalt. Ook het vervangen van 44 houten bruggen en het groot onderhoud aan de Wheermolenbrug is in 2021 in voorbereiding gegaan.

In 2019 is het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2018-2023 vastgesteld. Bij de opstelling is samengewerkt met de regio. Het GRP beschrijft het noodzakelijke onderhoud en vervanging van het rioolstelsel. In 2021 is opdracht gegeven voor het opstellen van een GRP voor de nieuwe gemeente. In 2021 zijn diverse gemalen en persleidingen vervangen en is het riool op diverse plekken gerileend. Het planmatig onderhoud kent fluctuaties in het uitgavenpatroon. Omdat er sprake is van een 100% kostendekkingstelsel blijft bij onderuitputting de dekking beschikbaar voor latere jaren.

Groen en begraafplaatsen

Leidend voor het beheerplan voor het groen is de Groenkoers die in 2014 is opgesteld. Hierin is richting gegeven aan het ambitieniveau voor het groenonderhoud en de gewenste beeldkwaliteit (niveau C). In 2018 is het Groenplan vastgesteld door de raad. Hierin is een kwaliteitsimpuls voorgesteld aan de hand van vijf stappen: cyclisch onderhoud, herstel heesterbeplanting, ontwikkeling ecologie en diversiteit, opstellen bomenplan, parken en recreatie. Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte lag op C-niveau, maar in het groenbeheer wordt inmiddels niveau B aangehouden. In 2021 is met name veel snoeiwerk verricht en op de kale plekken inboet uitgevoerd. In het Bomenplan 2020-2040 wordt uiteengezet hoe we het bomenbestand in Purmerend op sterkte willen houden, dit plan is in april 2020 vastgesteld door de raad. In 2021 zijn in totaal 396 bomen verwijderd, de meeste hiervan waren aan het einde van hun levensduur. Een aantal bomen veroorzaakten ernstige wortelopdruk waardoor deze in het kader van de veiligheid voor de weggebruikers verwijderd moesten worden. In 2021 zijn 411 nieuwe bomen geplant, hiervan zijn er 7 via bewonersinitiatieven tot stand gekomen.

De beschikbare ruimte op de Nieuwe Algemene Begraafplaats Purmerend is voor langere termijn gewaarborgd. Het onderhoud van de graven en aan het groen is op orde. De aula is zeer gedateerd. In 2021 heeft een opknap beurt plaatsgevonden. Hierbij is zowel aan de binnenkant als aan de buitenkant onderhoud gepleegd. Jaarlijks worden de in het jaar ontvangen meerjarig afgekochte grafrechten gedoteerd aan de egalisereserve begraafrechten. Om de jaarlijkse kosten van het beheer en onderhoud van de meerjarig afgekochte grafrechten te dekken, vindt een onttrekking plaats aan voornoemde egalisereserve. In Beemster was sprake van een voorziening voor dit onderdeel. In het kader van de harmonisatie is gekeken naar de beste interpretatie en is de egalisereserve in deze jaarrekening omgezet in een voorziening.

Sportfaciliteiten en speelvoorzieningen

De speelvoorzieningen en de outdoor-voorzieningen sport en recreatie heeft de gemeente zelf in beheer. Voor het in stand houden en veilig gebruik worden de speeltoestellen vier keer per jaar geïnspecteerd. In 2021 zijn diverse speelvoorzieningen vervangen. Gezien de lange levertijd van materiaalleveranties door tekorten aan grondstoffen is een aantal zaken pas in het eerste kwartaal van 2022 leverbaar.

Gebouwen

De gemeente heeft meerdere panden in eigendom. Hier is poppodium P3 en een aantal tijdelijke woningen aan toegevoegd. De verschillende panden zijn in eigen gebruik (zoals het stadhuis en Theater de Purmaryn), in het gebruik van scholen, welzijnsinstellingen, de veiligheidsregio of verhuurd aan derden. De invulling van de panden kan ook tijdelijk zijn totdat deze een nieuwe bestemming krijgen. Dit zou ook kunnen betekenen dat het gesloopt wordt of dat er gezocht wordt

naar een geschikte verkooppartij. De panden worden onderhouden naar mate de functievervulling. Hierbij wordt de gebruiker nauw betrokken. Het planmatig onderhoud kent fluctuaties in het uitgavenpatroon. Om deze schommeling in de lasten te egaliseren, wordt gebruik gemaakt van onderhoudsvoorzieningen.

Wagenpark

De vervanging van het wagenpark wordt jaarlijks volgens een meerjarig investeringsplan geraamd, waarbij wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur. Het moment van vervangen gebeurt waar mogelijk op basis van een langere technische levensduur. In 2021 was het wenselijk om in het kader van de Corona maatregelen met minder mensen in een wagen te zitten. Hierdoor zijn wagens behouden waarvan de economische levensduur verstreken was, maar die nog in goede staat waren. Een aantal wagens waarvan ook de technische levensduur verlopen was, is verkocht. In 2022 zal worden gekeken worden op basis van de dan geldende Coronamaatregelen en de extreem toegenomen levertijden hoe we zo efficiënt mogelijk kunnen omgaan met het wagenpark. In 2021 heeft het wagenpark zich ook uitgebreid met een ander soort voertuig, namelijk de elektrische bakfiets.

4 Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is, op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) een verplicht onderdeel in de begroting en de jaarrekening. De paragraaf in de begroting moet bevatten:

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
5. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De paragraaf in de jaarrekening bevat de verantwoording van hetgeen in de begroting is opgenomen. In de jaarrekening heeft de paragraaf de functie van terugblik.

Visie en uitvoering grondbeleid Purmerend

Grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke ontwikkeling van de stad en richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. In 2019 is er een nieuwe nota grondbeleid vastgesteld. In deze nota is onderscheid gemaakt in drie hoofdvormen van grondbeleid; regie-faciliterend, passief-faciliterend en actief. Mede vanwege de beperkte eigen grondposities is de voorkeurskeuze in Purmerend een faciliterende houding. Bij projecten die bijdragen aan het bereiken van de gemeentelijke kerndoelen heeft een regie-faciliterende houding de voorkeur. In de nota grondbeleid worden ook voorwaarden gegeven wanneer actief grondbeleid, bijvoorbeeld door strategische verwervingen, in overweging genomen kan worden. In 2021 is invulling gegeven aan deze beleidslijn waarbij gebruik gemaakt is van alle drie hoofdvormen al naar gelang de grondpositie en de gewenste mate van regie.

Informatievoorziening MPG

In aanvulling op de begroting en de jaarrekening wordt jaarlijks het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) aan de Raad ter vaststelling voorgelegd. Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van de lopende grondexploitaties en het faciliterend grondbeleid. In het MPG kijken we terug op het afgelopen jaar en vooruit naar de komende jaren. Er wordt overzicht gegeven van het totale aanbod aan woningbouw- en bedrijventerreinprogrammering op de korte én de lange termijn. De te verwachten ontwikkelingen vertalen we financieel. Tevens wordt een onderbouwing gegeven van de winstneming en de beleidsuitgangspunten van de reserves in relatie tot de risico's in grondzaken. Korthedshalve verwijzen we voor een uitgebreide toelichting over de voortgang in de gebiedsontwikkelingen naar het MPG 2022. Tevens verwijzen we naar de Paragraaf

'weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de programmarekening, waarin ook de risico's en reserves van het grondbeleid staan.

Wet ruimtelijke ordening en grondbeleid

De huidige Wro maakt het voor een gemeente mogelijk regietaken krachtig ter hand te nemen zonder zelf per definitie ontwikkelaar te zijn bij de productie van bouwgrond. De gemeente kan aan de initiatiefnemer/eigenaar van een locatie eisen stellen voor ontwikkeling van de gehele locatie. De Grondexploitatiewet biedt een basis om met initiatiefnemers privaatrechtelijke overeenkomsten aan te gaan waarbij we, naast het stellen van kwaliteitseisen, afspraken maken over het kostenverhaal.

Mochten initiatiefnemers geen overeenkomst willen aangaan, dan kent de Grondexploitatiewet mogelijkheden tot het verplichten van het kostenverhaal. Bij het nemen van een ruimtelijk besluit waarmee een locatieontwikkeling mogelijk wordt (bijvoorbeeld een bestemmingsplan), moeten we vaststellen of het kostenverhaal is verzekerd en of het stellen van locatie-eisen nodig is. Als dat niet het geval is, dan kan de gemeente vervolgens door het vaststellen van een exploitatieplan de regie op de ruimtelijke ontwikkeling behouden en de kosten die daarmee samenhangen afdwingen.

Kostenverhaal

De afspraken om te kunnen komen tot de realisatie van een particulier initiatief worden doorgaans vastgelegd in een intentieovereenkomst (IO) en vervolgens een anterieure overeenkomst (AO). In de overeenkomst passeren een groot scala aan onderwerpen de revue. Een belangrijk element is het kostenverhaal. In Purmerend is dit onder te verdelen in het betalen van de gemeentelijke plankosten, gebiedsoverstijgende kosten (nota GKP) en voor sommige gebieden een gebiedseigen kostenverhaal in de vorm van een Aanvullingsbesluit.

De te betalen plankosten worden nagenoeg altijd op basis van een vaste, vooraf bepaalde prijs vastgelegd. Indien de werkelijk gemaakte plankosten afwijken van de door de initiatiefnemer betaalde bijdrage wordt het saldo tussen de betaalde bijdrage en de werkelijk gemaakte plankosten verrekend via de bestemmingsreserve gronden. De middelen die beschikbaar komen door de betaalde bijdragen voor de GKP of aanvullingsbesluiten moeten ingezet worden voor investeringen die aan die kostenverhaalsbesluiten zijn gerelateerd.

In februari 2021 is de nota GKP geactualiseerd. De actualisatie gaat in de kern over (1) nieuwe terminologie en mogelijkheden Omgevingswet en recente jurisprudentie en (2) actualisatie lijst investeringen en betalend nieuwbouwprogramma. De tarieven zijn verhoogd.

Vennootschapsbelasting

De gemeentelijke grondexploitaties gelden als een activiteit die zich kwalificeert als onderneming voor de vennootschapsbelasting (VPB). Een toelichting op de uitwerking hiervan en de financiële consequenties zijn terug te vinden in het onderdeel 'overhead, VPB en onvoorzien'. In de jaarrekening 2021 is voor het eerst de last vennootschapsbelasting op grondexploitaties opgenomen. Er zijn in 2021 afspraken met de belastingdienst gemaakt over de belastingplicht per

2017. De vpb last 2017-2021 voor de grondexploitaties (€ 1,3 miljoen) is op een zelfde wijze gedekt als de winstneming (50% algemene reserve en 50% reserve gronden).

Richtlijnen verslaglegging grondexploitaties en resultaatbestemming

Voor lopende grondexploitaties gelden de volgende richtlijnen:

- de looptijd van een grondexploitatie is maximaal 10 jaar. Afwijken van deze termijn mag, mits de gemeenteraad besluit tot aanvullende beheersmaatregelen. Het complex Wheermolen Oost heeft een resterende looptijd van ca. 12 jaar;
- de rentetoerekening aan grondexploitaties wordt gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemd vermogen, gedurende 2021 was dit 1,25%;
- de disconteringsvoet voor alle grondexploitaties is conform de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving juli 2019" van de Commissie BBV 2%. Deze disconteringsvoet is de grondslag voor het bepalen van de Netto Contante Waarde;
- de hoogte van een verliesvoorziening voor een negatieve grondexploitatie wordt bepaald aan de hand van de (negatieve) netto contante waarde van de grondexploitatie.

Bij het verwerken van gerealiseerde, dan wel nog te realiseren winsten en verliezen ten aanzien van grondexploitaties, hanteren we binnen het grondbeleid in Purmerend de volgende methodiek:

Verliesneming

Zodra duidelijk wordt dat een grondexploitatie verliesgevend zal worden afgesloten, wordt het verlies verwerkt in het resultaat. Dit vindt plaats door een verliesvoorziening te treffen. Bij een verliesgevende grondexploitatie wordt per project bekeken en vastgesteld hoe de dekking van het verlies ingeregeld wordt. Dit is regulier de reserve gronden danwel de reserve woningprogrammering (voor sociaal programma).

Winstneming

Winstneming vindt plaats bij het afsluiten van een grondexploitatie en/of tijdens de looptijd. De bepaling van de winstneming volgt de BBV-richtlijnen. Binnen de gemeente Purmerend wordt het uitgangspunt gehanteerd dat winstneming 50% ten gunste van de algemene reserve en 50% ten gunste van de bestemmingsreserve gronden komt zodat de grondexploitaties bijdragen aan de solvabiliteit van de gemeente en het weerstandsvermogen voor stedelijke ontwikkelingsprojecten.

Actuele prognoses grondexploitaties

In onderstaande tabellen zijn de looptijd, actuele boekwaarden en de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties (BIE) weergegeven.

Tabel: Verwachte resultaten Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

Projecten (bedragen in € mln.)	Looptijd	boekwaarde (31-12-2021)	Resultaat 2022 (NCW)
Positieve grexen:			
Baanstee Noord	2030	€ -29,53	€ 35,07
Brantjesstraat	2022	€ -0,19	€ 0,57
Kop West	2024	€ 2,47	€ 3,64
Steltloper 8	2022	€ -0,04	€ 0,86
Verzetslaan	2023	€ -0,16	€ 0,45
Subtotaal positieve grexen		€ -27,44	€ 40,58
Negatieve grexen:			
BOL	2025	€ -1,36	€ -0,64
Wheermolen Oost	2034	€ -0,91	€ -2,69
Subtotaal negatieve grexen		€ -2,27	€ -3,32
Totaal		€ -29,72	€ 37,26

Tabel: Winstneming over 2021

Tussentijdse winstneming (in € mln.)	Eindwaarde	Projectspecifieke risico's	Percentage winstneming	Genomen winst t/m 2020	Winstneming 2021
Baanstee Noord 2022	€ 41,91	€ 2,60	19%	€ 4,44	€ 2,93
BOL 2022	€ -0,69	€ 0,42	0%	€ -	€ -
Brantjesstraat 2022	€ 0,58	€ -	4%	€ 0,01	€ 0,01
Klein Where 2022	€ 1,16	€ -	100%	€ 0,87	€ 0,29
Kop West 2022	€ 3,86	€ 0,09	71%	€ 2,56	€ 0,10
Steltloper 8 2022	€ 0,88	€ -	0%	€ -	€ -
Verzetslaan 2022	€ 0,46	€ -	0%	€ -	€ -
Wheermolen Oost 2022	€ -3,47	€ 5,07	0%	€ -	€ -
Totaal				€ 7,89	€ 3,34

De grondexploitaties Steltloper 8 en BOL locaties zijn nieuw besloten in 2021. De grondexploitatie Klein Where is afgesloten. De reserve gronden heeft per 31 december 2021 een saldo van € 5,2 miljoen (2020: 3,9 miljoen). Voor de grondexploitaties is een benodigd

weerstandsvormogen berekend afgezet tegen weerstandscapaciteit in de algemene reserve. Het benodigd weerstandsvormogen (berekende risico's) is berekend op € 11.918 (2020: € 7,74 miljoen)

5 Financiering

Algemeen

Doelstelling

Doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het gerealiseerde treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's in 2021. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit moet plaatsvinden binnen de kaders van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de Wet fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) en de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente te regelen.

Gemeentelijke kaders

Onze kaders zijn vastgelegd in de, volgens artikel 212 Gemeentewet, vastgestelde 'Financiële verordening gemeente Purmerend 2018' (raadsbesluit 1456160). Het gaat om kaders voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zoals doelstellingen, richtlijnen en limieten die voor het college gelden. In deze verordening is ook het treasuryonderdeel opgenomen waarin de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie is vastgelegd met uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het bevat met name protocollen voor de dagelijkse uitvoering. De onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn het kasbeheer, het risicobeheer, de financiering en de administratieve organisatie.

Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstelling is om inzicht te hebben in de langetermijnontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verstrekken van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Hierbij mogen we geen overmatige risico's lopen. Het gebruik van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm is bedoeld als normstellend.

Ontwikkelingen gemeente Purmerend

Risicobeheer

In de Wet fido is een kasgeldlimiet en een renterisiconorm opgenomen om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken. Renterisico is het risico dat de rentelast van een gemeente ineens fors stijgt. Dit kan als veel lopende schuld vervalt en er opnieuw financiering nodig is tegen een mogelijk fors hoger rentepercentage. De wetgever stelt daarom eisen aan het maximale jaarlijkse renterisico voor een gemeente (Wet fido). Deze eisen komen tot uitdrukking in de kasgeldlimiet (norm voor leningen met looptijd tot 1 jaar) en de renterisiconorm (norm voor leningen met looptijd vanaf 1 jaar). Deze normen bepalen de

speelruimte voor de gemeente om verantwoord en goedkoop te financieren. Beide normen zijn gekoppeld aan de begrotingsomvang.

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:

- het renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- het renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Een gemeente mag drie kwartalen achter elkaar deze limiet overschrijden. De norm wordt getoetst op de eerste dag van het kwartaal. In onderstaande tabel is het kasgeldlimiet over 2021 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Kwartaal	Maximaal % o.b.v. actuele regeling	Berekend maximaal limiet	Vlottende middelen -/- vlottende schuld	Onderschrijding
I	8,50%	-20.820	-16.977	3.843
II	8,50%	-20.820	-8.422	12.398
III	8,50%	-20.820	15.576	36.396
IV	8,50%	-20.820	569	21.389

In 2021 is de kasgeldlimiet niet overschreden, ondanks dat gedurende het hele jaar de financieringsbehoefte zoveel als mogelijk is afgedekt met kortlopende financiering. In juni en december is een viertal leningen aangetrokken vanwege de consolidatie van de korte schuld.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door onder andere het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm voorkomt dat een te groot deel van de totale gemeentelijke schuld (met looptijd langer dan 1 jaar) in eenzelfde jaar vervalt en opnieuw financiering nodig is tegen een mogelijk fors hogere rente. De renterisiconorm is in 2021 niet overschreden. In onderstaande tabel is de renterisiconorm (op kas- en contractbasis) over 2021 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021
1a Rente herziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-
1b Rente herziening op vaste schuld uitgeleende gelden (u/g)	-
2 Rente herziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	50.000
3b Nieuw verstrekte lange leningen	-
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	50.000
5 Betaalde aflossingen	36.931
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	36.931
7 Renterisico op de vaste schuld (2+6)	36.931
8 Renterisiconorm	48.988
9a Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	12.057
9b Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-
10 Berekening renterisiconorm:	
11 Begrotingstotaal (primitief 2021)	244.941
12 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (10 x 11)/ minimum € 2,5 mln	48.988

Financiering

a. Portefeuille opgenomen langlopende leningen

De ontwikkeling van de leningenportefeuille op de vaste schulden is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000).

Schuldrestant opgenomen leningen per 1 januari 2021	€ 264.596
Nieuw aangetrokken leningen	€ 50.000
Reguliere aflossingen	-€ 36.931
Schuldrestant o/g leningen per 31 december 2021	€ 277.665

Per 31 december 2021 heeft de gemeente 32 langlopende geldleningen o/g met een totaalrestant van bijna € 278 miljoen. Het grootste deel is voor financiering van investeringen en een klein deel wordt doorgeleend: Stadsverwarming (€ 8 miljoen) en woningcorporaties (€ 2 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage voor 2021 bedraagt 1,29%.

De rentepercentages van de nieuwe leningen hebben gezorgd voor een verdere daling van het gemiddelde percentage van de totale portefeuille. Eind 2021 blijkt dat de rente voor 10 jaars gelijk/fixe nog steeds licht aan het stijgen is. De stand van de leningenportefeuille is eveneens terug te vinden bij de toelichting op de balans.

In 2021 is een viertal langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal € 50 miljoen. De specificatie hiervan is:

Instelling	Bedrag	Periode	Rente%
NWB	€ 10.000.000	15 jaar lineair	0,125%
BNG	€ 10.000.000	15 jaar fixe	0,525%
BNG	€ 15.000.000	15 jaar lineair	0,245%
BNG	€ 15.000.000	15 jaar fixe	0,445%

In de begroting 2021 was een financieringsbehoefte opgenomen van maximaal € 69,6 miljoen voor de herfinanciering van leningen en financiering van geplande investeringen. Dit is door naijl van investeringen (o.a. IHP, GRP, beheersplannen kunstwerken, wegen en bruggen) en achterblijven van specieke uitgaven (o.a. het gevolg van corona) niet gehaald. De portefeuille langlopende leningen is per saldo toegenomen met ruim € 13 miljoen.

De verklaring van de lagere financieringsbehoefte 2021 is in onderstaande tabel af te leiden:

Ontwikkeling van de schuldenlast (in miljoenen euro's):	Prognose 31-12-2021	Rekening 31-12-2021
Geinvesteerd vermogen:		
(Im-)materiele activa	306,4	269,9
Financiele activa	53,9	56,7
Grondexploitaties	30,3	36,4
Totaal aan geïnvesteerd vermogen	390,6	363,0
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve (exclusief resultaat 2021)	23,8	27,9
- Bestemmings- en egalisereserves	20,9	18,0
- Resultaat boekjaar	0,03	12,6
Vreemd vermogen:		
- Langlopende leningen o/g	300,2	277,7
- Voorzieningen	7,7	11,2
- Kortlopende financieringsmiddelen (b.v. kasgeld)	38,0	15,6
Totaal gefinancierd	390,6	363
<i>Op basis van bovenstaande bedraagt de schuld per inwoner (basis: 80.000)</i>	<i>4.883</i>	<i>4.538</i>

Duidelijk zichtbaar is dat de lagere stand van de financieringsbehoefte veroorzaakt wordt door vertragingen in investeringstempo van de materiële vaste activa. Dit is een tijdelijk effect. Hogere stand financiële vaste activa komt doordat er een reverse converteerbare hybride obligatielening is verstrekt aan Alliander. Hierover is besluitvorming in de raad geweest. Ook is de boekwaarde van de grondexploitaties licht gestegen, omdat per saldo meer investeringen en winstneming zijn geweest dan bouwopbrengsten. De groei van de algemene reserve inclusief het resultaat is het gevolg van COVID-19 en capaciteitsproblemen (in- en extern) op beheerwerkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen.

b. Portefeuille opgenomen kortlopende leningen

De gemeente streeft ernaar zo veel mogelijk gebruik te maken van kortlopende financiering. Dit omdat kortlopende financiering doorgaans goedkoper is dan langlopende financiering. Om die reden wordt er gebruik gemaakt van de rekening courant faciliteit bij de BNG en worden er kasgeldleningen aangetrokken. In 2021 is weer maximaal kort gefinancierd via hoofdzakelijk kasgeldleningen, dit binnen de kaders van de kasgeldlimiet. De rentetarieven lagen tussen de -0,40% en -0,44% negatief. Over heel 2021 is er sprake geweest van een negatief percentage op beide financieringsinstrumenten. Door de negatieve rente was er geen rentelast maar een renteopbrengst van € 47.000

c. Waarborgen en garanties

De gemeente Purmerend heeft garanties verleend voor geldleningen aan diverse organisaties. Het gaat hierbij om woningbouw, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC), Stadsverwarming (SVP) en maatschappelijke instellingen. Bij de afweging voor financiële steun aan een instelling maakt Purmerend een afweging tussen het belang van de publieke taak en de financiële risico's. Garantstelling kan worden ingezet als middel om een of meer beleidsdoelen te realiseren. Als de lening volledig kan worden ondergebracht bij een waarborgfonds, wordt geen gemeentegarantie afgegeven. De omvang van de uitstaande leningen waarvoor we garant staan is opgenomen bij de toelichting op de balans. In 2021 zijn er wijzigingen geweest bij de Stadsverwarming Purmerend en het Waarborgfonds (WSW).

Het Waarborgfonds (WSW) staat borg voor de leningen die woningcorporaties aantrekken voor de bouw van sociale huurwoningen. De achtervang van het WSW is voor 50% van het rijk en voor 50% van de gemeenten, waarin de bij het WSW aangesloten woningcorporaties werkzaam zijn. Woningcorporaties zijn niet verplicht een lening te laten borgen door het WSW en deel te nemen aan het WSW. Het risico van de achterborgstelling WSW is zeer klein. Door wijzigingen in het borgstelsel is er in 2021 een nieuwe generieke achtervangovereenkomst van kracht. Deze nieuwe overeenkomst heeft direct geen financiële gevolgen. De aanpassing van de verdeelsleutel kan ertoe leiden dat het risico van onze gemeente toeneemt, omdat we meedelen in de totale leningenportefeuille van een corporatie die ook buiten Purmerend werkzaam is. De kans dat dit risico zich voordoet is echter zeer minimaal.

De leningen aan de woningbouwcorporaties zijn gegarandeerd door het WSW. Op alle leningen is regulier afgelost en bleven de effecten van de pandemie in 2021 op dit punt beperkt.

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten maakt gemeente Purmerend gebruik van de rente-omslag-methode. Hierbij beschouwen we als rentelasten:

- Voor de externe financiering: het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.
- Voor de interne financiering: de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen, te weten de reserves en voorzieningen en de omslag-rente over de investeringen en deelnemingen.

Door toepassing van de rente-omslag-methode rekenen we de rentelasten, aan de hand van de stand van de investeringen, toe aan de taakvelden in de programmabegroting. De gedachte achter het toerekenen van bespaarde rente over de reserves en voorzieningen is dat het voor

de kostprijsberekening van een gemeentelijke taak niet uitmaakt of hiervoor externe financiering is aangetrokken of dat dit uit eigen middelen gefinancierd is. Als de omslagrente afwijkt van de rente die de gemeente (gemiddeld) op haar opgenomen leningen betaalt, ontstaat een renteresultaat. We hebben in 2021 een omslagpercentage van 1,25% gehanteerd. Hierdoor is een renteresultaat ontstaan:

Het renteresultaat voor 2021 is als volgt opgebouwd: (x € 1.000)

Ontwikkeling renteresultaat 2021		
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	+/+	3.227.224
b. De externe rentebaten (idem)	-/-	<u>- 282.085</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		2.945.139
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-414.134
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening og): project Baanste Noord, SVP en Wooncompagnie	-/-	-260.613
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (werkelijke rente lening)	+/+	215.230
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-495.517
d1. Rente over voorzieningen	+/+	568.068
d2. Rente over eigen vermogen	+/+	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1,04%	3.053.690
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag):		
- MVA integraal gefinancierd (omslagrente)	-/-	-3.090.326
- FVA-deelnemingen (omslagrente)	-/-	<u>-569.377</u>
	1,25%	-3.659.703
Renteresultaat op het taakveld treasury excl. bespaarde rente	0,21%	-606.013

De begroting bevat jaarlijks een raming van het verwachte renteresultaat en de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen. Het renteresultaat (€ 0,6 miljoen) begroten we onder de algemene dekkingsmiddelen (onderdeel eigen financieringsmiddelen). In de tweede tussenrapportage was rekening gehouden met een renteresultaat van afgerond € 0,5 miljoen. Het renteresultaat is t.o.v. de tweede tussenrapportage 2021 bijgesteld door een nacalculatie van de rentetoerekening aan de grondexploitaties en het aantrekken van een tweetal langlopende leningen in december 2021 (zie ook toelichting bij het overzicht algemene dekkingsmiddelen).

EMU saldo (wet HOF)

De Europese afspraken die in de wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de medeoverheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor de gezamenlijke gemeenten is bepaald op een negatief EMU-saldo van 0,27% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. Jaarlijks worden de individuele

referentiewaarden per gemeente bekend gemaakt (Purmerend 2021 € 8.985.000). Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van een waardedaling van een vordering vanwege het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie of deficit. In 2021 is er een uitzetting van middelen geweest bij Alliander. Door het aantrekken van een reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 600 miljoen is Alliander erin geslaagd om in het licht van de steeds groter wordende investeringsopgave (de bijdrage aan de energietransitie en het energienet van de toekomst) haar financiële positie te versterken. De deelname van Purmerend hierin is € 1.337.838. De gemeente Purmerend loopt een beperkt krediet risico over gelden die zijn uitgezet in het kader van haar publieke taak (woningbouwcorporaties, stadsverwarming en derden). Verder maken we geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De gemeente neemt deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, Stadsverwarming Purmerend, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC), MOR InWest en direct via Alliander (netwerkbeheer). Het risico op waardeverlies van deze aandelen is aanwezig en worden daarom actief gemonitord.

Relatiebeheer/saldobeheer

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer in 2021 heeft zo veel mogelijk plaatsgevonden via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Hieraan ten grondslag ligt de Financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan beschikt de gemeente Purmerend over een direct opneembaar krediet via de rekening courant. BNG Bank hanteert in rekening-courant het dagelijks door de European Banking Federation gepubliceerde 1-maands Euribor tarief. Per 31 december 2021 bedroeg het 1-maands Euribor-tarief -0,585%. De bij de BNG aangehouden rekeningen voor belastingen en sociale zaken worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend.

Daarnaast heeft de gemeente sinds 2013 te maken met het zogenoemde schatkistbankieren. Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tegelijkertijd hoeft het Rijk dan minder geld te lenen op de financiële markten waardoor de staatsschuld daalt. Bij schatkistbankieren worden de tegoeden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Tot een bepaald bedrag mogen gemeenten hun overtollige financiën wel buiten de schatkist van het Rijk houden.

Met ingang van 1 juli 2021 is het drempelbedrag voor de overtollige middelen die de gemeenten buiten de schatkist mogen aanhouden verhoogd van 0,75% naar 2%. Hierdoor zullen er meer overtollige middelen van decentrale overheden bij de BNG op de rekening blijven staan. Vanaf 1 juli 2021 brengt de BNG hierdoor negatieve creditrente in rekening over tegoeden in Rekening Courant.

Vanaf € 0,5 miljoen tot € 2,5 miljoen wordt het 1-maands Euribor-tarief in rekening gebracht. Vanaf € 2,5 miljoen geldt de standaard creditrente.

Voor Purmerend bedraagt dit drempelbedrag in 2021 € 4,899 miljoen. Conform de vereisten in het BBV (art 52c), vermelden we in de toelichting op de balans het drempelbedrag en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Purmerend buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vond in 2021 nog beperkt betalingsverkeer plaats via de ABN AMRO bank.

6 Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling

Gedurende de coronaperiode is de in-, door- en uitstroom niet verminderd. Net als alle werkgevers in Nederland hebben we te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Toch lukt het ons om de meeste vacatures in te vullen. Daarnaast zoeken we creatieve oplossingen in de vorm van mensen zelf opleiden of de functies net iets anders insteken. We zijn actief op de arbeidsmarkt en schakelen vroegtijdig door middel van oriëntatiegesprekken met potentiële kandidaten zonder dat er een specifieke vacature is. Ook zijn onze vacatureteksten niet meer op de standaard manier vormgegeven, maar proberen we met vorm en taal de juiste kandidaten aan te sporen bij ons te solliciteren. Hieruit ontstaan mooie, creatieve matches met functies. Toch zijn er specialistische functies waar het ook voor ons lastig blijft om die te vervullen. Om goede medewerkers te behouden zorgen we er ook voor dat zij voldoende ruimte krijgen om door te stromen naar zwaardere functies als ze daar aan toe zijn.

Aanbesteding e-hrm systeem

Met ingang van 1 januari 2022 is ons nieuwe e-hrm systeem live gegaan na een aanbestedingstraject en transitie van het oude naar het nieuwe systeem in een tijdbestek van één jaar. Ons nieuwe systeem is een modern systeem dat ondersteunend is aan de personeelsprocessen. Voor de medewerkers is een app beschikbaar zodat ze gemakkelijk kosten kunnen declareren en verlof kunnen aanvragen. Het systeem voldoet aan strenge veiligheidseisen en is AVG-proof ingericht waardoor we geen gevaar lopen dat gegevens van medewerkers in verkeerde handen terecht kunnen komen.

Cao 2021 'Verlof en Vitaliteit'

Met ingang van 1 januari 2022 is het bovenwettelijk verlof op grond van de Cao gemeenten geharmoniseerd. Alle gemeenten hebben hierdoor dezelfde verlofregel, afwijking is niet meer toegestaan. Een tweede doel van deze harmonisatie is het creëren van gelijkheid tussen jongere en oudere medewerkers, waardoor aan het onderdeel verlof in de richtlijn 'Gelijke behandeling in arbeid en beroep in de Europese Unie' wordt voldaan. Als gevolg van deze harmonisatie krijgen jongere medewerkers in Purmerend iets meer verlof en oudere medewerkers iets minder. Daarnaast is besloten dat medewerkers de mogelijkheid hebben om bovenwettelijk verlof te sparen. Verlofsparen geeft medewerkers de mogelijkheid om hun verlof beter aan te passen aan hun loopbaanfase en specifieke privé-werkomstandigheden. Doel hiervan is om medewerkers te helpen om gedurende hun hele loopbaan, van begin tot eind, vitaal te blijven.

ICT

Informatisering en automatisering

De inzet van ICT speelt een cruciale rol in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de stad. Nieuwe (maatschappelijke) opgaven in de stad en onze organisatie zijn tegenwoordig stevast nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat de organisatie steeds 'ICT-intensiever' wordt. Dit is overigens niet uniek voor onze gemeente, maar sluit aan bij een algemene maatschappelijke trend. Het belang van ICT als strategisch bedrijfsmiddel voor gemeenten neemt toe.

We hebben 2021 benut om de digitale werkomgeving voor de medewerkers te vernieuwen. Hiermee hebben we kwetsbaarheden en extra kosten voorkomen en borgen we de continuïteit van de digitale werkomgeving. We dragen zorg voor een stabiel en veilig digitaal netwerk, goed functionerende generieke ICT-voorzieningen (hardware en software) en een hoog niveau van gebruikersondersteuning.

Een ander belangrijk aandachtspunt voor 2021 was de harmonisatie van het IT- en applicatielandschap in het kader van de bestuurlijke fusie tussen Purmerend en Beemster. Dit is een omvangrijk project dat de dienstverlening en bedrijfsvoering van beide gemeenten raakt en een harde deadline van 1 januari 2022 kende. De voorbereidingen zijn gedegen en zorgvuldig uitgevoerd, waardoor het is gelukt om de harmonisatie conform planning en met een minimale impact op de dienstverlening en bedrijfsvoering uit te voeren.

De ontwikkeling naar een informatiesamenleving biedt kansen en uitdagingen voor de stad en organisatie. Kansen om onze dienstverlening te verbeteren, transparantie en vertrouwen te vergroten en maatschappelijke uitdagingen op te pakken. Daarbij vragen inwoners en ondernemers om het vormgeven en borgen van goede randvoorwaarden voor de omgang met de groeiende hoeveelheid data en digitale voorzieningen in de 'slimme stad'. Samen komen we tot efficiënte en effectieve digitale oplossingen, met voldoende aandacht voor publieke waarden als veiligheid, toegankelijkheid, privacy en gelijke behandeling.

Informatiebeveiliging

Het Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid bepaalt (op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid) de kaders en verantwoordelijkheden om een adequate informatiebeveiliging in te richten en te onderhouden. In 2021 zijn belangrijke stappen gezet in het voldoen aan deze verantwoordelijkheid. Hierover wordt verantwoording afgelegd door middel van de jaarlijkse ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). In 2021 heeft de organisatie zich voorbereid op de bestuurlijke fusie tussen gemeente Purmerend en Beemster. Belangrijke waarborgen vanuit informatiebeveiliging zijn hierin gevolgd wat mede heeft bijgedragen aan een veilige overgang naar één nieuwe gemeente per 1 januari 2022.

Datalab

In 2021 is onze geografische gisviewer Atlas verder doorontwikkeld. De inwoner heeft nu toegang tot meer dan 100 kaartlagen met informatie over Purmerend. We hebben bijvoorbeeld inzicht gegeven in de woningbouwplanning van de gehele gemeente. Daarnaast is de kaart toegankelijker

gemaakt en zijn zoekfuncties uitgebreid. Naast de ontwikkelingen op de Atlas hebben we dashboards ontwikkeld voor team Handhaving waar we in 2022 verdere stappen op gaan maken.

Betalingsgedrag

Het betalingsgedrag van de gemeente wordt beoordeeld aan de hand van het aantal dagen dat de leverancier moet wachten op bijschrijving van het gefactureerde bedrag. De gemeente hanteert als norm dat er binnen 30 dagen wordt betaald. In individuele gevallen is er sprake van een overschrijding van de norm. Het beleid is erop gericht om de individuele overschrijdingen terug te dringen.

Vacatureruimte en kosten inhuur derden

De beschikbare vacatureruimte met daaraan toegevoegd het in de begroting opgenomen inhuurbudget dient als dekking voor de kosten van inhuur van personeel. De kosten van inhuur bedragen in 2021 bijna € 11,5 miljoen. Ter vergelijking, in 2020 is een bedrag van € 8,9 miljoen aan inhuurkosten verantwoord. De inhuurkosten 2021 uitgedrukt in een percentage van de totale loonsom bedraagt 17% en blijft daarmee onder het landelijk gemiddelde van gemeenten over het jaar 2020 (18%).

Personeel/inhuur derden	
Personeel versus inhuur derden (bedragen x € 1.000)	2021
Loonsom vacatures (incl. vergoedingen wegens ziekte etc)	4.217
Begrote inzet tijdelijke krachten	2.357
Begrote inzet externe expertise	3.721
Totaal beschikbaar budget inhuur	10.295
Inhuurkosten t.l.v. vacatureruimte	-6.649
inhuurkosten expertise	-4.804
Totaal kosten inhuur derden	-11.453
Verschil inhuur derden	-1.158
Inhuur gedekt t.l.v. grondexploitaties, investeringskredieten, anterieure overeenkomsten	1.032
Inhuur gedekt t.l.v. materieel begrote budgetten binnen de programma's	126
	0

Rechtmatigheid

Algemeen

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld, met de verwachting dat die wetgeving per 2022 in werking treedt. Het college was altijd al verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen van de gemeente. Maar in de nieuwe situatie – na de verwachte invoering van de rechtmatigheidsverantwoording – neemt het de expliciete verantwoordelijkheid en legt het hierover in de jaarrekening verantwoording af aan de gemeenteraad. Op voorhand ziet het

college 2021 als overgangsjaar en zijn er voorbereidingen getroffen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college.

Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie

Op programmaniveau zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten onrechtmatig. Dit moet op programmaniveau worden toegelicht (artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet). Bij het uitvoeren van de begroting worden lasten op een programma, voor zover deze hoger zijn dan de vastgestelde actuele begroting, aangemerkt als zogenaamde begrotingsonrechtmatigheid. Dit betekent dat er geen besluiten tot wijziging van de begroting meer tot stand zijn gekomen na afloop van het begrotingsjaar 2021. Voor de overschrijding geldt dat we moeten toelichten wat de oorzaken zijn en toelichten, voor zover dat kan, dat er samenhang is met andere onderschrijdingen of hogere baten. De programma's die zijn overschreden staan hieronder in een tabel. Vanwege de samenhang met het rekeningresultaat (lees de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) staat ook voor welk bedrag (eventueel) we de overschrijding compenseren met een mutatie op specifieke reserves.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting bijgesteld lasten 2021	Realisatie lasten 2021	Overschrijding	Samenhangend met reserves en voorzieningen	Samenhangend met andere onderschrijdingen of hogere baten
Programma 3 Wonen	-212	-366	-154	Nee	Ja
Programma 10 Bestuur en concern	-11.847	-12.083	-236	Ja	Ja/Nee
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-297	-447	-150	Ja	Nee
Aanslag VPB	-	-1.589	-1.589	Nee	Nee
Totaal	-12.356	-14.485	-2.129		

Toelichting

Voor drie programma's is een overschrijding ontstaan van € 540.753 op de lasten. Op geen van de programma's is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Op programma 3 komt de beperkte overschrijding door extra inhuur en advisering voor het project tijdelijke woningen en woonwagengebeleid. De salarissen worden nu nog regulier op programma Samenleving verantwoord. In de begroting 2022 zal dit worden aangepast. De overschrijding kan worden gedekt binnen programma Samenleving, maar is vanwege de werkzaamheden verantwoord op programma 3. Op programma 10 is de overschrijding het gevolg van een hogere bijdrage aan de Samenwerkingsagenda MRA-ZaWa, een hogere wachtgeldverplichting en meer bestede uren aan omgevings- en ontwikkelingsplannen Beemster via de dienstverleningsovereenkomst Beemster. Deze worden deels gedekt door de bestemmingsreserve regionale samenwerkingsverband Z/W en een hogere bate bij de DVO. Op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen is een overschrijding op de lasten om de toereikendheid van de voorziening dubieuze debiteuren op het gewenste niveau te brengen. Daarnaast is er voor een bedrag van € 1.589.000 geboekt aan verwachte aanslagen vennootschapsbelasting 2016-2021.

Begrotingsonrechtmatigheden op investeringen

Ook voor de investeringen geldt dat uitgaven boven het bedrag waarvoor krediet is verleend, aangemerkt wordt als onrechtmatig. Overschrijdingen moeten vooraf worden gemeld aan de gemeenteraad. Voor de investeringskredieten 2021 geldt dat overschrijdingen (groter dan 3% en/of groter dan € 100.000) zijn benoemd en toegelicht per programma in de financiële toelichting (in het jaarverslag). In 2021 zien we een overschrijding op het totaal krediet tijdelijke woningen. Inmiddels zijn de locaties Kanaaldijk, Etserstraat en Karekietpark opgeleverd. De oplevering van de Verzetslaan volgt nog. Op basis van de gesloten contracten en de verwachte kosten tot het einde van het project is de verwachting dat de totale investering € 1,3 miljoen hoger zal uitvallen. De aanpassing op dit krediet zal onderdeel uitmaken van de Kadernota 2023. In de Kadernota 2023 wordt aan de raad voorgesteld expliciet in te stemmen met een verhoging van het krediet van € 1,3 miljoen.

Begrotingsonrechtmatigheid op aanbestedingen

Gedurende 2021 is een aantal onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen geconstateerd. Deze onrechtmatigheden zien zowel toe op diensten en leveringen als op inhuur. De in 2020 en eerder ingezette herstellende en voorkomende maatregelen ten aanzien van de aanbestedingen laten zich in 2021 terug zien in de omvang van de onrechtmatigheden.

7 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: 'een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.'

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente neemt namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaats, of stemt namens de gemeente.

Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald bij de gemeente.

Privaatrechtelijke organisaties kunnen deelnemingen in stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen zijn. Bij publiekrechtelijke organisaties gaat het om gemeenschappelijke regelingen. Purmerend kent op dit moment 7 gemeenschappelijke regelingen en 5 deelnemingen in vennootschappen.

Visie op verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties die taken uitvoeren die de gemeente niet alleen kan. Omdat de omvang, de taken en de organisatievorm per verbonden partij verschilt, kan dit in de praktijk niet op een eenduidige manier georganiseerd worden. Of de gemeente Purmerend samenwerkt, in welke vorm en onder welke voorwaarden, wordt daarom per situatie afzonderlijk beoordeelt.

De gemeente Purmerend vindt het van belang dat zij voldoende sturingsmogelijkheden heeft ten aanzien van een verbonden partij om onze belangen als gemeente te kunnen bewaken. Deze sturingsmogelijkheden zijn er in de vorm van goede en tijdige informatieverstrekking richting de gemeenteraad en door bepaalde beleidsstukken ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Daarnaast neemt het college een actieve houding aan als het gaat over het informeren van de raad.

De verbonden partijen

Publiekrechtelijke organisaties
Gemeenschappelijke regelingen:

1. GGD Zaanstreek-Waterland

2. Werkom
3. Omgevingsdienst IJmond
4. Vervoerregio Amsterdam
5. Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland
6. Recreatieschap Twiske-Waterland
7. Waterlands Archief

Privaatrechtelijke organisaties

Vennootschappen en coöperaties:

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP)
2. Huisvuilcentrale (HVC)
3. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
4. Alliander
5. InWest Regio BV

Publiekrechtelijke organisaties

1. GGD Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Algemene informatie	De GGD Zaanstreek-Waterland is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en gestart per 1 september 2016.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans		
Programma	02. Samenleving		
Openbaar belang	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop, met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein.		
Bestuurlijk belang	Een lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van het AB één stem. In die gevallen waarin Zaanstad en Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop tegenstemmen, leidt die tegenstem tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD. Wethouder Rotgans is lid van zowel het DB als het AB.		
Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft één stem. Dat betekent een stemrecht van 12,5%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 959.319	€ 1.129.650
	Vreemd Vermogen	€ 10.785.071	€ 13.628.182
	Resultaat na bestemming 2021		€ 148.832
	Deelnemersbijdrage/dividend 2021		€ 2.983.149

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het Algemeen Bestuur van de GGD Zaanstreek-Waterland heeft in 2020 de wens uitgesproken om een nadere analyse naar het toekomstbestendig maken en houden van de GGD op te stellen en de organisatie en de samenwerking daarnaar in te richten. Om deze analyse te maken is het project GGD 3.0 in 2021 gestart. Het project wordt vanuit de gemeenten uitgevoerd samen met de GGD. Gemeenten zijn samen met de GGD bezig om uitwerking van GGD 3.0 te maken waarbinnen op een toekomstbestendige wijze invulling – zowel inhoudelijk als financieel – wordt gegeven aan het gewenste niveau van publieke gezondheidszorg.
-------------------------------------	---

Risico's	- De decentralisaties leiden tot meer verscheidenheid in (de uitvoering van) beleidskeuzes bij de deelnemende gemeenten op gebieden als participatie en (jeugd)gezondheidszorg. Wanneer de behoeften of verwachtingen van de gemeenten in de GR uiteen gaan lopen als het gaat over dienstverlening en bekostiging, maar slechts gestuurd kan worden met elkaar, dan kan een bestuurlijk spanningsveld ontstaan. Het risico is dat geen vorm gevonden wordt om ruimte te bieden aan het eigen beleid van de deelnemende gemeenten en dat de dienstverlening van de GGD aan de inwoners van Purmerend niet in overeenstemming is met de wens van het bestuur. - De GGD is eigen risicodragers voor de WW. In 2016 is het AB geadviseerd over dit risico en heeft besloten geen aparte stichting in het leven te roepen om risico's af te wentelen, ook omdat de deelnemende gemeenten een fatsoenlijk personeelsbeleid willen voeren. WW-risico's die voortkomen uit het beëindigen van projecten worden via contractafspraken afgedekt. In essentie betekent dit dat het WW-risico terecht komt bij de gemeente die de taak bij de GGD weghaalt. - Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid zoals infectieziekten (corona) of rampenbestrijding.
----------	---

2. Werkom

Vestigingsplaats	Purmerend		
Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)		
Algemene informatie	Ten uitvoering van de taken in het kader van de Participatiewet (PW) en Wet sociale werkvoorziening (WSW) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht in 2018.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans		
Programma	02. Samenleving		
Openbaar belang	De gemeenschappelijke regeling is getroffen voor het uitvoeren van de taken van de colleges voortkomend uit of samenhangend met de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening.		
Bestuurlijk belang	Per 1 januari 2018 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad samen het Participatiebedrijf opgericht om effectiever te zijn in de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en de Participatiewet.		
Zeggenschap	Stemverhouding gemeenten Zaanstad en Purmerend beide 50%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 2.549.086	€ 2.503.770
	Vreemd Vermogen	€ 1.315.583	€ 413.745
	Resultaat na bestemming 2020	€ 1.296.184	€ -172.157
	Deelnemersbijdrage/dividend 2020	nvt	nvt
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Marktonwikkelingen: Steeds zichtbaarder wordt dat een voorziening als Werkom nodig is en blijft om kansen te bieden voor mensen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt.		

De coronacrisis laat zien dat een groep inwoners kwetsbaar is op de arbeidsmarkt en bij een economische disruptie risico loopt om uit te vallen op de arbeidsmarkt. Voor een organisatie als Werkom is het cruciaal dat ze een vermogen ontwikkelt om een passend leer- en ontwikkelaanbod te bieden dat de kandidaten in staat stelt te bewegen naar dat deel van de arbeidsmarkt waar duurzame baankansen zijn. Voor de gemeente, als eigenaar en opdrachtgever, is het van belang zicht te houden voor welke groep mensen een voorziening als Werkom de meeste toegevoegde waarde heeft.

Beleidsherijking participatiewet: In de kadernota 2021 van Werkom wordt de ontwikkeling geschetst m.b.t. het financiële tekort dat de uitstroom van de Wsw'ers veroorzaakt. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat er keuzes gemaakt moeten worden die raken aan de oorspronkelijke bedrijfsvoering van Werkom. Deze keuzes moeten voortvloeien uit de beleidskeuze van de gemeente. Werkom heeft toekomstperspectief nodig om de organisatie nader vorm te geven en een sluitende meerjarige begroting te kunnen maken.

Risico's

Het risicoprofiel is hoog. Het maatschappelijk belang is groot, het gaat om kwetsbare mensen. De financiële bijdrage van de gemeente is fors. Een negatief resultaat komt voor 2/3 t.l.v. gemeente Zaanstad en voor 1/3 t.l.v. gemeente Purmerend.

Risicoanalyse: De governance van Werkom is dual. De gemeente stuurt als eigenaar van de organisatie, maar ook als opdrachtgever. Om die rollen duidelijk te scheiden is er voor gekozen om de rol van eigenaar bij de wethouder financiën neer te leggen. De rol van opdrachtgever ligt bij de vakwethouder, zijnde de portefeuillehouder Werk en Inkomen. Dat heeft als consequentie dat de risicobeheersing ook dual is en dat verschillende aspecten van risico en beheersing onder de verantwoording van de verschillende rollen valt. De rollen kunnen niet los van elkaar. Het beoogd effect wordt het best gerealiseerd met een goed samenspel van tussen deze rollen.

* Eigenaarsrol: Vanuit de eigenaarsrol wordt gestuurd op een meerjarig sluitende begroting. Op dit moment is de meerjarige begroting vanaf 2021 nog niet sluitend. Een wijziging van het beleidskader is nodig. Vanaf eind 2020 wordt gewerkt aan meerdere scenario's. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt wat de verschillende scenario's voor impact hebben op de meerjarenbegroting. * Opdrachtgeversrol: De opdrachtgeversrol wordt gestuurd vanuit de dienstverleningsovereenkomst. In de periodieke voortgangsgesprekken over participatie wordt met Werkom gesproken over o.a. instroom, uitstroom, doorlooptijden, klanttevredenheid en de mogelijkheden voor bijsturing. * Samenspel rollen: De wisselwerking tussen de eigenaarsrol en de opdrachtgeversrol is belangrijk. De meerjarige kaders vanuit de eigenaarsrol werken door in gewijzigde DVO in de opdrachtgeversrol. Signalen vanuit de voortgangsgesprekken worden meegenomen in de eigenaarsrol. Dit samenspel wordt ambtelijk en bestuurlijk georganiseerd door een goede overlegstructuur.

Risico's De basis van Werkom is in hoofdlijnen op orde. Dit betekent niet dat het risicoprofiel verandert. Waar het in de eerste jaren vooral over inrichtings- en beheersrisico's ging, zien we dat Werkom nu een volgende stap in de ontwikkeling moet zetten. Een stap die veel meer gaat over de bijstelling van de strategische koers. Hoe transformeert Werkom van een SW bedrijf naar een modern leerwerkbedrijf dat inclusieve arbeid biedt en waar ruimte is voor het ontwikkelgedeelte?

Werkom opereert in een complexe omgeving. Dat is op zichzelf al een risico. De ingebouwde beheersmaatregelen zijn nog steeds passend om die risico's te beheersen, maar duidelijk is ook dat het perspectief op die risico's verschuift. In de begroting van Werkom zijn volgens de BBV-voorschriften, in de risicoparagraaf expliciete risico's benoemd: * Omzetverlies door structurele afname SW-populatie * Als de instroom nieuw beschut werk aantrekt, gaat dit ten koste van de participatiemiddelen * Inzet nieuwe

doelgroepen genereren minder opbrengsten * Corona gevolgen (in principe incidenteel) *
Blijvende alertheid op privacy en informatiebeveiliging

3. Omgevingsdienst IJmond

Vestigingsplaats	Beverwijk		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	Omgevingsdienst IJmond voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. OD IJmond ondersteunt en adviseert inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. Het is een organisatie van circa 120 medewerkers en het werkgebied beslaat ruim 10.000 bedrijven en circa 560.000 inwoners. OD IJmond werkt vanuit twee locaties: Beverwijk en Wormer.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mario Hegger		
Programma	04. Milieu		
Openbaar belang	Ja, verplicht in deze vorm georganiseerd		
Bestuurlijk belang	Purmerend is lid van het Algemeen Bestuur.		
Zeggenschap	Er is een Dagelijks Bestuur waar de gemeente geen vertegenwoordiging in heeft. In het Algemeen Bestuur heeft de gemeente wel vertegenwoordiging. De stemverhouding is bepaald aan de hand van inbreng van werkpakket. Voor Purmerend komt dit overeen met 2 (op de 100).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 260.000	€ 375.000
	Vreemd Vermogen	-	-
	Resultaat na bestemming 2021	€ 331.047	€ 160.362
	Deelnemersbijdrage/dividend 2021	€ 152.853	€ 164.268
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Er is een discussie gaande over de rijksbijdrage voor de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten. Hierover is nog geen uitsluitsel. Wel is afgesproken dat de financiering in 2022 hetzelfde zal blijven.		
Risico's	Zie ontwikkelen en beleidsvoornemens.		

4. Vervoersregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Algemene informatie	De Vervoerregio Amsterdam is verantwoordelijk voor het aanbesteden en beheren van het openbaar vervoer in Amsterdam en de regio, waaronder ook Purmerend en Beemster. Daarnaast ontvangt de Vervoerregio een Brede Doel Uitkering van het rijk, waarmee allerlei projecten op het gebied van mobiliteit in de inliggende gemeenten worden ge(co)financierd. Dat gebeurt aan de hand van een Investeringsagenda. Inliggende gemeenten zoals Purmerend en Beemster nemen allemaal zitting in de Regioraad en kunnen via die raad invloed uitoefenen op de prioriteiten van de Vervoerregio. De afgelopen jaren is ingezet op een veelheid aan zaken, zoals verkeersveiligheid en verbeteren van fietsinfrastructuur. Ook financiert de Vervoerregio soms aanzienlijke bedragen bij grote regionale infrastructuurprojecten. De Vervoerregio telde in 2021 15 gemeenten

Bestuurlijke vertegenwoordiger	E.S. Tijmstra		
Programma	05. Bereikbaarheid		
Openbaar belang	De Vervoerregio Amsterdam zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. Als regisseur van het regionale verkeer en vervoer dragen zij bij aan goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen.		
Bestuurlijk belang	Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Vervoerregio Amsterdam bestaat uit drie leden: een wethouder verkeer en vervoer uit Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam. De voorzitter is gekozen door de DB-leden. Het DB vergadert eens per drie weken. De Regioraad, het belangrijkste bestuursorgaan van de Vervoerregio, telt 51 leden. De besturen van de betrokken gemeenten kiezen zelf hun vertegenwoordigers, veelal leden uit de eigen raad. Vanuit Purmerend zitten 5 gemeenteraadsleden in de Regioraad. De Regioraad en het Dagelijks Bestuur worden geadviseerd vanuit de portefeuillehoudersoverleggen, waar de vakwethouders van de veertien gemeenten in vertegenwoordigd zijn. Burgemeesters en wethouders van de vervoerregiogemeenten voeren een aantal keren per jaar overleg met elkaar. De Vervoerregio Amsterdam kent twee portefeuillehoudersoverleggen Verkeer en Vervoer en Algemene Zaken.		
Zeggenschap	9,8%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 1.159.794	€ 221.863
	Vreemd Vermogen	€ 2.862.374	€ 26.543.544
	Resultaat na bestemming 2021	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend 2021	€ 0	€ 0
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Vervoerregio ziet de investeringen in mobiliteit toenemen in de regio omdat veel gemeenten bezig zijn met gebiedsontwikkeling. Bijvoorbeeld extra woningen zorgen voor extra reisbewegingen. Daarom wil de Vervoerregio graag meedenken over de gebiedsontwikkelingen in haar gebied. Door slim na te denken over waar je wat bouwt, kan de investeringsvraag in mobiliteit mogelijk beperkt worden en kan de inhoud aansluiten bij de agenda van de Vervoerregio, vastgesteld door de Vervoerregio.		
Risico's	De Vervoerregio beheert de busconcessie in Zaanstreek-Waterland, de coronamaatregelen van de afgelopen jaar zetten de betaalbaarheid van het ov onder druk.		

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam
Algemene informatie	Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's draagt het college van B&W de volgende taken en bevoegdheden over aan de veiligheidsregio: • Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises. • Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. • Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak brandveiligheid. • Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. • Het instellen en in stand houden van een brandweer.

	• Het instellen en in stand houden van een GHOR. • Het voorzien in de meldkamerfunctie. • Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel. • Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder sommige van bovengenoemde taken.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. D. Bijl		
Programma	o8. Veiligheid		
Openbaar belang	Het openbare belang is de voorkomen van of aanpakken van crisisscenario's op een regionale schaal waarbij veiligheid interregionaal gelijk is.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) wordt gevormd door de burgermeesters van de acht deelnemende gemeenten. Elk lid van het AB heeft één stem (zijnde 12,5%). Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit een drietal leden. Het DB is bevoegd tot een aantal wettelijke taken, onder andere op gebied van het benoemen, schorsen en ontslaan van sleutel-functionarissen. De rol van het DB is met name gericht op het procedureel voorbereiden van de vergaderingen van het AB		
Zeggenschap	Elk lid van het Algemeen Bestuur (AD) heeft één stem, wat gelijk staat aan 12,5%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 2.082.000	€ 2.932.000
	Vreemd Vermogen	€ 16.642.000	€ 16.223.000
	Resultaat na bestemming 2021		€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend 2021		€ 6.034.153
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De evaluatie van de Wet op de Veiligheidsregio's is afgerond en het kabinet gaat in overleg met de diverse partijen om te komen tot een aanpassing van de wet. Het kabinet geeft daarbij aan dit te willen blijven organiseren via een wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling, blijven de veiligheidsregio's in basis ongewijzigd, en wordt er in de toedeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden rekening gehouden met wat er binnen dat kader mogelijk is.		
Risico's	De door de GR geïdentificeerde risico's zijn onder andere de invoering van de Omgevingswet en daarmee samenhangende implementatie Wet Kwaliteitsborging Bouwen welke gaan leiden tot een verzwaring van de taken advisering en toezicht. Verder is nog niet duidelijk in hoeverre de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) consequenties gaat hebben op personeel, financiering en de organisatie. Dat wordt momenteel uitgewerkt.		

6. Recreatieschap Twiske-Waterland

Vestigingsplaats	Oostzaan
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam
Algemene informatie	Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: 1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen. 2. Beheren en in stand houden van routenetwerken en boerenlandpaden. 3. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.

Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	09. Economie		
Openbaar belang	Het recreatieschap Twiske-Waterland heeft als doel het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.		
Bestuurlijk belang	Jaarlijks kan de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennis nemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.		
Zeggenschap	Besluiten over financiële jaarstukken met betrekking tot de participantenbijdrage vinden plaats op basis van een gewogen stemrecht waarbij de gemeente Purmerend 3 van de 27 stemmen (11,1%) heeft. Indien de besluitvorming in het algemeen bestuur gaat over het overige beleid en de uitvoering van het programma heeft de gemeente Purmerend 5 van de 39 stemmen (12,8%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 5.151.202	€ 5.254.318
	Vreemd Vermogen	€ 392.000	€ 306.000
	Resultaat na bestemming 2021	€ 71.587	€ 120.345
	Deelnemersbijdrage/dividend 2021	€ 157.560	€ 161.656
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het Recreatieschap Twiske-Waterland: • Stelde in 2020 een Ambitiedocument vast met daaraan gekoppeld een Uitvoeringsprogramma. Dit Ambitiedocument gaat in op de beleidsdoelstellingen van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en beoogt realisatie daarvan op de eigen taakvelden. Het Uitvoeringsprogramma benoemt projecten in 2022 en de jaren erna, plaatst uitvoering in de tijd en gaat in op voorbereiding, participatie en financiering. • Begeleidt evenementen en het ontwikkelen van routes en locaties. • Draagt met haar beheer en onderhoud bewust bij aan biodiversiteit en verleent medewerking aan participatie in onderhoud en projecten voor zelfbeheer. • Zorgt voor structureel (financieel) evenwicht. • Zorgt voor een aantrekkelijke recreatieomgeving met veilige en begaanbare voorzieningen. • Werkt samen met haar erfpachtgevers aan een duurzame toekomst van de recreatiegebieden.		
Risico's	• Natuurlijke risico's: natuurbrand, stormrisico's, eikenprocessierups, dierenziektes, boomziektes etc. • Maatschappelijke risico's: vandalisme, veranderende maatschappelijke perceptie, uitvoeringsproblemen m.b.t. handhaving. • Financiële risico's mede als gevolg van de coronacrisis: niet doorgaan evenementen, faillissement bestaande ondernemers, minder parkeerinkomsten. • Ambigue wet- en regelgeving: verwarring rondom milieuwetgeving (PAS en PFAS) en de provinciale omgevingsverordening werken remmend op de activiteiten in Twiske-Waterland. Afgezien van de onduidelijke regelgeving worden de regels ook alternatief geïnterpreteerd door verschillende factoren. • Juridische kosten rondom WOB-procedures.		

Vestigingsplaats	Purmerend		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	De regeling heeft als doel de belangen m.b.t. de archiefbescheiden en collecties die berusten in de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten in gezamenlijkheid te behartigen.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. D. Bijl		
Programma	10. Bestuur & concern		
Openbaar belang	Beschikbaar stellen van de collectie aan een zo breed mogelijk publiek in de studiezaal, via website en door educatie en voorlichting. Sinds 2003 werkt het WA structureel samen met de Bibliotheek Waterland om het publieksbereik te vergroten. Archief en bibliotheek verzorgen samen een educatief aanbod voor scholieren en organisatie van evenementen en lezingen. Ook is er structurele samenwerking met omringende archiefdiensten, historische verenigingen en musea en met onderwijsinstellingen.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit zes leden, inclusief de voorzitter. De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen uit hun midden ieder één lid aan. Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet op grond van lid 2 of anderszins van deelneming aan de stemming moet of heeft onthouden, daaraan heeft deelgenomen. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt meerderheid van stemmen vereist van hen die een stem hebben uitgebracht, voor zover de regeling niet anders bepaalt. Staken de stemmen, dan beslist de stem van de voorzitter. Alle leden van het bestuur hebben ieder één stem. De burgemeester van Purmerend is voorzitter van het Dagelijks bestuur.		
Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Bestuur heeft één stem, zijnde 16,67%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 377.157	€ 220.452
	Vreemd Vermogen	€ 78.039	€ 176.539
	Resultaat na bestemming 2021		€ 7.960
	Deelnemersbijdrage/dividend 2021		€ 626.291
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Ook voor het Waterlands Archief (WA) stond 2021 opnieuw in het teken van de coronacrisis. Ondanks de lockdown is het WA opengebleven voor fysieke publieke dienstverlening. Het Waterlands Archief voerde in 2021 het vierde en laatste jaar van het Uitvoeringsplan 2018-2021 voor een betrouwbaar geheugen uit. Een groot deel van de daarin genoemde plannen zijn uitgevoerd, een ander deel loopt door in de huidige periode. Eind 2020 is het Uitvoeringsplan 2022-2025 'Van archiefbewaarplaats naar informatieknooppunt' door het bestuur van het Waterlands Archief vastgesteld. Het Waterlands Archief is op weg een knooppunt te worden in toezicht op, beheer van en toegang tot informatie. Het jaar 2022 is het eerste uitvoeringsjaar van dit plan.		
Risico's	Het Waterlands Archief is een kleine organisatie met beperkte capaciteit voor bedrijfsvoering. Samenwerking met het Gemeentearchief Zaanstad is onderzocht maar heeft niet geleid tot structurele samenwerking. In onderzoek is om de bedrijfsvoering te beleggen bij de gemeente Purmerend.		

Privaatrechtelijke organisaties

1. SVP Holding BV

Vestigingsplaats	Purmerend
------------------	-----------

Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Algemene informatie	SVP Holding BV is het stadsverwarmingsbedrijf van de gemeente Purmerend. SVP (Stadsverwarming Purmerend) is opgericht in 1981 en verzelfstandigd in 2007. SVP voorziet circa 26.500 klanten (27.500 aansluitingen) van warmte en warm water. Van alle gebouwen in Purmerend is 75% aangesloten op het warmtenetwerk van SVP.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	SVP verzorgt warmte en warm water voor veel inwoners en bedrijven in Purmerend. SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet (2013) de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering		
Zeggenschap	De gemeente heeft 100% van de aandelen SVP Holding BV.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 24.921.000	€ 31.699.000
	Vreemd Vermogen	€ 76.351.000	€ 92.216.000
	Resultaat na belastingen	€ 6.676.000	€ 7.478.000
	Dividend	€ 700.000	€ 700.000
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In het afgelopen jaar hebben zich de volgende belangrijke zaken voorgedaan: - de productie van de BWC is voor 2020 uitgekomen op 902.815 GJ. Dat is 1,4% meer dan 2020 en het hoogste sinds de inbedrijfstelling van de BWC; - Het project leidingrenovatie ligt op schema. Van de bijna 7.600 woningen in Purmer-Noord, Purmer-Zuid en Gors Noord zijn sinds de start in 2019 bij 5.190 woningen de huisaansluitingen vervangen; - SVP heeft ultimo 2019 27.033 klanten (27.943 aansluitingen), een toename ten opzichte van 2019 van 436 klanten (602 aansluitingen).; - Voor het aantal leveringsonderbrekingen werd in 2021 in 1 geval compensatie uitbetaald. Het aantal ongeplande onderbrekingen bedroeg in 2021 40 (2020: 65). Het aantal geplande onderbrekingen was in 2021: 515. Dat is 31 meer dan in 2020. De huidige ontwikkelingen zijn o.a. de voorbereiding van BWC2, de samenwerking met HVC voor Geothermie, de plaatsing van slimme meters en de bijbehorende ICT transitie, de leidingrenovatie en de voorbereiding vervolg Proeftuin Gasvrij.		
Risico's	De gemeentelijke deelneming in SVP staat voor € 38 miljoen op de balans. Daarnaast is het volledig vreemd vermogen van SVP uitgeleend danwel van een borgstelling voorzien. Kortom, de gemeente heeft een grote financiële verwevenheid met de SVP. SVP is actief in een dynamische omgeving die zowel door de wisselende marktomstandigheden als door veranderend overheidsbeleid wordt bepaald. De belangrijkste afhankelijkheden daarin zijn: De belangrijkste bedrijfsafhankelijkheid is de inzet van de BWC en de staat van het warmtenet (van invloed op warmteverlies en warmteonderbrekingen).		

2. HVC NV

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap

Algemene informatie	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert HVC duurzame energie en levert deze aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagement en opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft na de fusie 44 aandeelhoudende gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	HVC is een publiek nutsbedrijf op het gebied van afval, energie en warmte. HVC zet in op de transitie van een restafvalverbrander in een grondstoffen- en duurzaam energiebedrijf.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering		
Zeggenschap	Voor de fusie had de gemeente Purmerend 102 aandelen en de gemeente Beemster 11 aandelen van de 2.914 aandelen. De gemeente Purmerend heeft na de fusie 113 van de 2.914 gewone aandelen (3,9%). Er vindt geen dividenduitkering plaats.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 142.293.000	€ 168.741.000
	Vreemd Vermogen	€ 849.809.000	€ 845.415.000
	Resultaat na belasting	€ 15.233.000	€ 26.369.000
	Dividend	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Financiële gegevens zijn van 31-12-2020. HVC is een belangrijke partij in het realiseren van lokale duurzaamheidsambities. Naast de afvalverwerking is HVC ook de kennispartner voor SVP waar het gaat om geothermie. In 2021 waren de volgende zaken van belang: • Verstevenigen inzet op vermeden emissies door toename duurzame energieproductie en hogere bijdrage circulaire economie • Toegenomen inzet geothermie • SDE subsidie ontvangen voor grootschalige zon PV projecten • Sterke stijging van energieprijzen en grondstoffen		
Risico's	HVC is een bedrijf met veel risico's en heeft om die reden een uitgebreid risicomanagementsysteem. De belangrijkste risico's zijn: • Continuïteitsproblemen door brand of machinebreuk • Prijsdaling grondstoffen • Wijziging brandbaarheid afval • Afname verzekerbaarheid • Financiële risico's zoals rente- en liquiditeitsrisico's In het afgelopen jaar is door hogere grondstofprijzen het resultaat verbeterd.		

3. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Algemene informatie	De Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen zijn de deelnemers.

Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	Purmerend had in 2021 7.020 van de aandelen. Beemster had in 2021 7.020 van de aandelen. De gemeente heeft 14.040 aandelen à € 2,50 na de fusie.		
Financiële gegevens	Balansdatum (€ miljoen)	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 5.097	€ 5.062
	Vreemd Vermogen	€ 155.262	€ 143.995
	Jaarresultaat	€ 221	€ 236
	Dividend	€ 101	€ 127 miljoen
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	BNG Bank wil een relevante speler zijn in de financiering van Nederlandse decentrale overheden en in de sectoren wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. Wat betreft langlopende kredietverlening wil de bank rendabel voorzien in meer dan de helft van de langlopende kredietvraag van deze klantengroepen. BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar een redelijk rendement. Dit rendement komt via dividend ten goede aan de aandeelhouders, uitsluitend overheden, en in het verlengde daarvan aan de samenleving.		
Risico's	Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor Purmerend een bedrag van € 17.550 en de Beemster € 15.928. Dit bedraagt € 33.478 na de fusie. Dit is tevens het risicobedrag.		

4. Alliander NV

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	Alliander is op 1 juli 2009 ontstaan bij de verkoop van Nuon. Het ontwikkelt en beheert energienetten. Via kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. Het bedrijf beheert meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	Energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Alliander heeft alleen publieke aandeelhouders.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering		
Zeggenschap	Purmerend had in 2021 0,221% van de aandelen. Beemster had in 2021 0,051% van de aandelen. De gemeente heeft na fusie 0,27% van de aandelen.		
Financiële gegevens	Balansdatum (€ miljoen)	31-12-2020	31-12-2021
	Eigen Vermogen	€ 4.328	€ 4.470
	Vreemd Vermogen	€ 4.575	€ 4.694

	Jaarresultaat	€ 314	€ 279
	Dividend	€ 94	€ 114
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Financiële gegevens zijn van 31-12-2020. Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030. Deze investeringen moeten worden voorgefinancierd. Dit gebeurt grotendeels met vreemd vermogen, maar ook aandeelhouders zijn gevraagd extra kapitaal te verstrekken. In 2021 is hierover besluitvorming geweest. De gemeente Purmerend heeft besloten tot deelneming in de reverse converteerbare hybride obligatielening voor een bedrag van: € 1.659.70, de gemeente Beemster met een bedrag van € 381.873. De lening wordt in 2025 en 2028 omgezet in aandelen.		
Risico's	Alliander is een groot bedrijf. Het geïnvesteerd vermogen is beperkt. Het belang van het bedrijf voor de gemeente is groot. Risico's waar het bedrijf mee te maken heeft is thans vooral gelegen in de klimaatverandering (transitie en fysieke risico's).		

5. InWest Regio BV

Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Algemene informatie	In december 2021 is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Metropoolregio Amsterdam en de regio Noord-Holland Noord opgericht. Deze besloten vennootschap heeft als aandeelhouders de provincie Noord-Holland en de Noord-Hollandse gemeenten (waarvan een aantal dit in de vorm van een gezamenlijk aandeelhouderschap doen). De InWest Regio bv heeft een 50% deelneming een BV waar het Rijk ook voor 50% in deelneemt. Deze gezamenlijke stuurt een MKB fonds aan. De InWest regio BV stuurt zelf ook een transitiefonds aan. De twee fondsen hebben ieder een eigen onafhankelijk investeringscomité.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	InWest Regio BV is opgericht met het oog op 3 kansen: 1. Invullen van de ontbrekende schakel in het landelijk nog niet dekkende netwerk van regionale ontwikkelings-maatschappijen en daardoor mee invulling en uitvoering kunnen geven aan rijksregelingen (onder andere momenteel de COVID-19 Overbruggingsleningen, REACT EU 2021 en verschillende regelingen i.h.k.v. de circulaire economie). 2. Inspelen op en ondersteunen van innovatief Midden en Klein Bedrijf (mkb) en versnellen van de grote transitieopgaven (energie- en circulair) door het bieden van kennis, menskracht en financiële middelen. 3. Aantrekken van herstelmiddelen na de coronacrisis vanuit Europese Unie, Rijk en Invest NL.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	Uitgangspunt is dat gemeenten tot een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 inleggen in de ROM wanneer zij daarin deelnemen. Het begrotingstotaal in het jaar 2019 voor de gemeente Beemster bedroeg € 18.084.000 en voor de gemeente Purmerend € 239.851.000. De investering bedraagt derhalve € 2.579.935. Op dit moment zijn enkel de aandelen volgestort. Het resterende kapitaal wordt in tranches opgevraagd bij de aandeelhouders.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2020	31-12-2021

	Eigen Vermogen	n.v.t.	Verlengd boekjaar
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	Verlengd boekjaar
	Jaarresultaat 2021	n.v.t.	Verlengd boekjaar
	Dividend 2021	n.v.t.	Verlengd boekjaar
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In december 2021 is met de oprichting van InWest Regio BV een einde gekomen aan het proces tot de vorming van een regionale ontwikkelingsmaatschappij in Noord-Holland. De vennootschap gaat in 2022 starten om de opgave om versneld uitvoering te geven aan de energietransitie en de transitie naar de circulaire economie. Doel is maatregelen te nemen waarmee de economie gestimuleerd wordt om enerzijds banen te behouden en anderzijds nieuwe duurzame werkgelegenheid te creëren.		
Risico's	De bij de beleidsvoornemens gemelde investeringen gaan gepaard met risico's. Daar worden diverse maatregelen voor genomen. In de door de aandeelhouders vast te stellen investeringsreglementen worden de definitieve kaders voor de allocatie van middelen bepaald. Hierbij geldt het streven naar revolverendheid (100%) voor het mkb-fonds en, gelet op het risicoprofiel, nominale revolverendheid voor het Transitiefonds als ondergrens voor het investeringsreglement.		

Jaarrekening 2021

